

Ein kendur
fiskimaður
verður
70 ár

Síða 24

Karin virkar fyri heimsins børn

FF-blaðið hevur í New York vitjað UNICEF, barnahjálpargrunnin hjá ST, og vara-leiðaran ta norsku Karin.

Vitjan umborð á gamla Sigurfaranum

Síða 17

Síða 14

FF-blaðið í toftunum eftir World Trade Center

Uppundir eitt ára dagin fyri 11. september hevur FF-blaðið, sum einasta føroyska blað, vitjað New York og økið, har World Trade Center stóð.

KÄRCHER

Vit eru einaumboð fyri KÄRCHER trýstspularum til ídnað.

Vit umvæla eisini

TÓRSHAVNAR MASKINHANDIL
v/Tummas Andreassen · Varðagøta 29-30
FO-100 Tórshavn · Tlf. 31 34 42

Fiskahjólið hjá canadiska føroyinginum Jón

FF-blaðið hevur hitt Jytte og Anfinn Mikkelsen, sum hava búð í Canada í 37 ár. Vit hava eisini hitt son teirra Jón, ið hevur givið sítt íkast til burðardygga laksaveiðu. Hesi hava øll verið góð umboð fyri Føroyar í útlondum.

Síða 6-11

Alarmur - Skipsvakt - Vakt
Virðishandan - VIP
Náttarvakt - Sjónvarpansni
Atgengdskontrolli
Trygdarráðgeving

RNSNI

211 112

Tín trygd
fyri tryggleika

Sjónvarpið havt somu veðurvánir í 2 mánaðir

Tað vóru einaferð tveir, ið trættust um, hvør ið hevði rættari klokku. Hjá øðrum gekk hon so snóra-beint, at hon saktaði bert eitt sekund um árið. Men segði hin, at hetta merkti, at var hon ikki stillað, so kundi hon bert vera bein eina ferð fyri hvørja millión ár.

Hin hevði eina klokku, sum stóð. Her kundi eigarin púra rætt siga, at hansara klokka var so røtt tvær ferðir um samdøgrið.

Nakað tað sama kann sigast um tekstvarpið hjá Sjónvarpinum. Her plaga tíðindini at standa í

vikuvís, meðan onnur tekstvørp verða dagførd fleiri ferðir dagliga.

Men einaferð í juli vóru øll tey gomlu tíðindini strikað, og veðurvánirnar vórðu settar inn. Og tær somu veðurvánirnar standa framvegis. Tað er ikki so frægt, at tær eru dagfestar, so tann, sum hevur hug at hyggja í tekstvarpinum, kann ikki halda annað enn, at hetta eru tær nýggjastu frá Petur Skeel.

Men tað er tó ein ávísur møguleiki fyri, at tær eru rættar kortini. Talan er um veðrið komandi trýggj-

ar dagarnar, og sagt verður, at “hitin allar dagarnar verður um 11 stig”. Og tað er jú ein ávísur møguleiki fyri, at tað hendir tað sama, sum við klokkuni, ið stendur, at hetta kemur at stemma tvær ferðir um samdøgrið.

Tað sama kundi verið gjørt við politisku støðuna. Verður gjørd ein yvirskrift, sum antin eitur “rok í samgonguni” ella “friður í samgonguni”, so er tað sera hugsandi, at hetta kemur í hvussu er ein part av tíðini at samsvara við veruleikan!

Hetta og komandi blað

Nú er FF-blaðið aftur eftir summarfrítíðina. Sum tað sæst, er tað fult av spennandi tilfari. Nógv av tí er uttanlandatilfar, og hetta er ikki tilfar, sum er fingið frá Reuter ella Ritzau. Hetta er tilfar, har vit sjálvir hava verið á staðnum í Íslandi, New York og Vancouver. Tað mest forkunnuga er, at vit sum vist einstigi føroyski fjølmiðil upp undir ársdagin fyri 11. september hava vitjað Ground Zero, har World Trade Center stóð. Og hetta hava vit gjørt saman við føroyskum eygnavitni til hesar hendingar.

Áhugavert tilfar er eisini um Anfinn og Jytte úr Lørvík og Kollafirði, sum hava búð í Canada í skjótt 40 ár, og um son teirra Jón, sum m.a. hevur evnað til ein burðardyggan reiðskap til laksaveiðu.

Í komandi blaði hava vit meira av tilfari uttan úr heimi. M.a. er ein frásøgn um, hvussu vit heilt tilvildarlaga í milliónbýnum Vancouver komu á slóðina av gásadalsmanninum Dánjal Joensen sum endaði sínar dagar her.

Vit hava eitt prát við ein jødiskan rabbinara, ið vit hittu á gøtuni í New York.

Vit hava eisini frásøgn um íslendsku fyrirkuna Sildavinnslan og hitta rakstrarstjóran Karl Jóhann, ið tosar føroyskt og sum hevur lært í Føroyum.

Vit byrja eisini eina nýggja røð við Sigurð

Í komandi blaði verður m. a. byrjað uppá eina nýggja røð við Sigurð Simonsen í Fuglafirði.

Simonsen í Fuglafirði. Í seinasta blað høvdu vit eina frásøgn um, tá hann lat Vón byggja á Tórshavnar Skipasmiðju. Hann heldur áfram við at greiða frá siglingini undir krígunum, og er hetta jú eitt tað mest lagnutungu og spennandi tíðarskeið, sum føroyskir fiskimenn hava upplivað.

Umframt hetta verður nógv annað tilfar, so tað er øll møgulig grund til eisini at lesa FF-blaðið 26. september.

Kunning til limir Fiskimannafelagsins

60-ára konto og Lutakonto

- Figgjarlig trygd og sparing við skattalætta

Tá ið tú gevst at arbeiða, fert tú frá einari fastari inntøku til eina stöðu, har tú skalt liva av almennum veitingum umframt tí, sum tú hevur spart saman gjøgnum árin.

Ymiskt er, hvussu vit hugsa okkum tilveruna, eftir at vit eru farin frá, men tað krevur sjákvandi góða ráðlegging, og sjálvt um kanska er rúm tíð til pensónsaldur, er gott at vita, at tú ert peningaliga tryggjaður.

Føroya Fiskimannafelag og Føroya Banki hava gjørt avtalu um eftirløn fyri limir felagsins, soleiðis at teir eisini kunnu njóta ágóðan av einari eftirløn. Tað er avgjórður fyrimunur at hava allar eftirlønarkonti á einum stað, ranunar verða gjørdar í samráð við Føroya Fiskimannafelag, og felags umsitingin tryggjar limum felagsins fleksibilitet og eitt so stórt avkast sum gjørligt.

60-ára konto

60-ára konto er bundin eftirlønssmansparing. Hon er gott iskoyti til fólkapensiónina, og er við til at tryggja eitt nektandi livistøði við eftirlønarsldur. Samansparingin fær hægstu innlánsrentu, harumframt gevur hon skattafyrinum beinavegin - longu sama árið, sum kontoin verður stovnað, verður inngjaldið drigið frá skattskyldugu inntøkuni.

Lutakonto

Lutakonto er ætlað persónum, sum hava 60-ára konto, men vilja seta meira inn enn henda loyvi, fyri soleiðis at fáa ein stóri skattafíradrátt. Lutakonto verður mótsett 60-ára konto ikki goldin út í einum, men í portum, og er tí at líkna við framhaldandi inntøku.

Ílögur í virðisbrøv

Í staðin fyri at lata peningin standa inni við vanligari innlánsrentu, ber til hjá eftirlønaranarum at keypa virðisbrøv fyri innstandandi á kontoini. Møguleiki er at keypa láns- og partabrev ella ilöguprógv, ella at fáa gjørda eina serliga ilögusamanseting.

Ávokstuin av eftirlønarkonto er skattafriur, uttan mun til um talan er um innlánsrentu, vinningsbyti ella kúsvinning.

Fá meiri at vita um eftirløn á skrivstovu felagsins ella í deildum bankans.

Royndar-fiskiskapur

Hervið verður lýst eftir trolbáti til at gera royndir við trolgrunnum.

Reiðarí, sum kundu hugsa sær at luttikið í nevndu roynd,

kunnu frætta nærri við at venda sær til:

Fiskirannsóknarstovuna
Nóatún, Postrúm 3051
FO-110 Tórshavn
Tlf. 315092, Fax. 318264

Vinnunevndin viðgjørði als ikki fiskidagarnar

Uttan viðgerð varð fiski- dagatalið minkað við 1%

Sum kunnugt hava vit eina tingskipan, ið skuldi tryggjað, at eitthvørt tingmál fær eina holla viðgerð. Fyrst fær málið eina almenna viðgerð í tinginum. Síðan fer tað í avvarðandi nevnd, sum skal viðgera málið út í æsir. At hetta er meint í álvara sæst av, at nevndirnar hava ein heilan mánað at viðgera tey mál, sum verða beind til teirra. Síðan eru settar tíðarfreistir millum tær ymisku viðgerðirnar, sum skulu tryggja, at tá málið verður endaliga avgreitt, hevur tað fingið eina viðgerð, sum tryggjar at tingmenn veruliga vita, hvat teir hava samtykt. Fyri at eingin forðing skal vera, so er nú tryggjað tingmonnum ein rímlig løn + játtanir av ymiskum slag til ráðgeving, so tað skal ikki vera nakar peningaligur spurningur at fáa eina líkinda viðgerð av einum og hvørjum máli.

Samanhangur millum teori og praksis Hvussu hetta riggar í praksis, sæst í málinum um fiskidagar komandi ár. Sum kunnugt legði landsstýrismaðurin í fiskivinnumálum fram á ting tann 5. august uppskot um at hava óbroytt fiskidagatal komandi fiskiár.

Men úrslitið av viðgerðini í tinginum og vinnunevndini verður lýst í álitinum hjá vinnunevndini:

Landsstýrið hevur lagt málið fram tann 5. august 2002, og eftir 1. viðgerð

tann 7. august 2002 er tað beint vinnunevndini. Nevndin hevur viðgjørt málið á fundi tann 8. august 2002.

Undir viðgerðini hevur nevndin havt fund við umboð fyrri Fiskirannsóknarstovuna, umboð fyrri fiskidaganevndina, Føroya Reiðarafelag og Føroya Fiskimannafelag.

Eftir at nevndin hevur hoyrt allar partar, er greitt, at stórir munur er á, hvussu verður funnið fram til hóskaði veiðitrýst. Nevndin er samd um, at stórir dentur eigur at leggjast á, at semja finst bæði í vinnu og fiskifrøði, hvussu funnið verður fram til eitt hóskaði veiðitrýst. Fiskidaganevndin boðar frá, at hon í komandi ári fer at gera meira við at finna fram til eitt hóskaði veiðitrýst, útgreinað á bólkar.

Út frá teirri stóru óvissuni, sum er um veiðitrýstið, við atliti til altjóða havfrøðina, fyrri at sleppa undan seinni at gera størri niðurskurð í einum er nevndin samd um at mæla til ein niðurskurð upp á 1 %.

Nevndin er samd við fiskidaganevndini, tá hon vísir á ta óhepnu ávirkanina av, at fiskidagar, sum hava verið til avlops seinastu árin, í komandi árum aftur kunnu gerast virknir gjøgnum umseting av fiskirættindum. Fiskidaga-

nevndin vísir serliga á, at samanlegging av fiskiloyvum, skrásett í bólki 4, ið eru lögð saman í skip, sum fiska á somu leiðum sum bólkur 3. Ávarað verður ímóti, at trýstið á eitt avmarkað øki á tann hátt er vaksið ov nógv.

Viðgerðin vardi minni enn tveir tímar Sum tað sæst, varð málið avgreitt eftir einum degi í vinnunevndini, og avgerðabókini hjá vinnunevndini sæst, at hon brúkti minni enn tveir tímar uppá sovæl sjálva viðgerðina sum skrivningini av álit. Størsti partur av degnum fór at at hava fund saman við pørtunum í málinum sum Fiskirannsóknarstovuna, Fiskidaganevndina, Reiðarafelagnum og Fiskimannafelagnum. Men landsstýrismaðurin hevur ikki verið á fundi, hóast tað verður roknað sum ein fastur táttur í eini og hvørji nevndarviðgerð at hava landsstýrismannin í viðkomandi máli við á fund. Hann skuldi verið tann mest sjálvskrivaði parturin í málinum at hava við á fund. Hesin parturin av fundinum endaði kl. 15, og longu kl. 16,45 var álitid undirskrivað og avgreitt frá nevndini.

Hetta merkir, at viðgerðin í nevndini hevur verið styttri enn í sjálvum tinginum. Tað kann í hvussu er sigast, at ein nevndarviðgerð uppá minni enn 2 tímar í hvussu er ikki hevur verið nakað serliga “djúptøkin”. Tað skal eisini sigast, at tað er sera sjáldsamt, at enntá álit verður skrivað á fyrsta fundi, sum eitt mál verður viðgjørt. Tað heilt vanliga er, at

aftaná sjálva viðgerðina í nevndini verður álit skrivað, sum so verður lagt fyrri ein komandi fund, og gevur hetta tann møguleika at “sova uppá eina sak”, sum ofta kann gagna einum og hvørjum máli. Tað er eisini ivasamt um henda mannagongd er í samsvari við tingskipanina. Hon sigur nevniliga, at “nevndarformaðurin stílar fyrri, at álit verður skrivað, sum byggir á fundarfrásagnirnar”. Tað liggur í “sagens natur”, at tað ber ikki til at hava eina fundarfrásøgn frá sama fundi fyrr enn á einum komandi fundi. Og samb. gerðabókini hjá vinnunevndini finst als eingin fundarfrásøgn, sum kundi verið grundarlag fyri at skriva eitt álit.

Edmund hevur skund Sjálv avgreiðslan í málinum í tinginum hendi eisini ekspress. Nýggi lögtingsformaðurin hevur nú lagt sín stíl. Á tingfundinum 7. august lýsir hann nýggjan fund tann 9. við framløgu á skránni. Hetta merkir, at hann ikki hevur ætlað nevndini meira enn ein dag at viðgera málið. Vanliga mannagongdin vildi verið, at hann ásetti fund, tá nevndin var liðug innan ta freist, sum hon hevði, so málið kundi verða avgreitt 18. august sum ásett í lógini um vinnuligan fiskiskap. Men longu fríggjadagin 9. august var fundur í tinginum, har álitid varð framlagt. Og mánadagin 12. august var aftur tingfundur, har uppskotið hjá landsstýrinum við broytingaruppskoti varð samtykt við 2. viðgerð. Samb. tingskipan-

ini skuldi 3. viðgerð av málinum farið fram tveir dagar seinni, t.v.s. 14. august.

Men tá málið var til 2. viðgerð varð ein áheitan frá 20 tingmonnum lögð fram, sum bóðu um frávik frá tíðarfreistini, so málið kundi verða avgreitt sama dag, og hetta varð eisini eftirlíkað, so ein fundur kundi vera fyrrapart og ein annar seinnaapart. Her við spardu tingmenn ein arbeiðsdag, og kundu sleppa aftur í summarfrí tveir dagar áðrenn teir annars skuldu. Millum teir ið høvdu biðað um hetta frávik var Jóannes Eidesgaard, sum annars alment hevur víst á og funnist at, at tingið hevur í so lítið at gera.

Avgreitt 6 dagar undan evstu freist Tiskil varð málið um fiskidagarnar avgreitt frá tinginum 12. august, har freistin annars var 18. august. Hetta merkir, at fyrri tíðarfreistina, so kundu vinnunevndin saktans havt nýtt tað mesta av eini viku til nevndararbeiðið.

Spurningurin er so, um her er talan um eitt valaarbeiði ella eitt nýtt dømi um at “hastværk er lastværk”.

Talan er um stórmál Tað er eingin ivi um, at hetta mál má sigast at vera eitt stórmál. Hetta snýr seg um ein stóran part av okkara lívsgrundarlagi. Og gongdin í fiskifrøðisliga ráðgevingini skuldi einsamøll givið høvi til eina serstakliga gjølla viðgerð, har vinnunevndin annars hevði sera góðan møguleika fyrri at sett nøkur ting uppá pláss,

sum eru farin av spori. T.d. hevði møguleiki verið fyrri at fingið greitt nakrar av teimum nógvu leysu endunum í tilmælinum hjá ICES. Og vinnunevndin kundi í hvussu er roynt at nýtt tíð til at sleppa okkum undan hesum árligu slagsmálunum um fiskidagarnar, soleiðis sum tað varð lagt upp til við fiskidagaskipanini.

Men samb. álitinum hjá vinnunevndini er hon farin sera lættliga um hesi mál. Hon brúkar einar tvær reglur uppá høvudsurningin, har hon leggur dent á, at stórir dentur skal leggjast á, at semja finst millum fiskifrøði og vinnu, um hvussu komið verður fram til eitt hóskaði veiðitrýst. Men hetta er bert eitt slag í luftina, tí ein slík semja kann ikki náast.

Vinnunevndin veit væl, at henda semjan var í 1996, tá fiskidagaskipanin varð sett í verk. Men so leyp fiskifrøðin frá, og tað er hon, sum hevur ligið í buktini fyrri at fáa eina slíka semju.

Minkingin uppá eitt prosent gjørdist so eisini úrslitið av hesi viðgerð.

Nú er ein slík broyting sjálvsagt ikki nøkur kollvelting, og vinnan kann vist livað við tí. Men ein kann ikki sleppa undan varhuganum av, at hetta er gjørt fyrri at fáa eina “lætta loysn”. Vinnunevndin hevur viljað givið eina fatan av, at hon hevur gjørt “nakað”, og at hon eisini vil hava nakað at siga, og so vónar hon bert, at restin “greier sig í sjøen” til komandi ár.

Tað man fara at vera ivasamt, um tað verður so einfalt.

Nógvur fiskur uppá land í Sandoynni

Vit frætta av Sandi, at mánadagin í seinastu viku avreiddu Columbus og Nornagestur 350.000 pund, mest av upsa. Hetta má sigast at vera rættligur rokfishiskapur. Skansatangi og Research hava eisini landað, og teir høvdu 180.000 pund. Eysturoyingur hevur landað 70.000 pund undan Føroyum. Smærru bátarnir hava eisini gjørt tað hampuligt, og hava fleiri teirra fingið 1100 til 1800 pund uppá dagin.

Fult so frægt hjá rækjuskipum

Arctic Viking er komin aftur av rækjuveiði. Nú er tað aftur sum í gomlum døgum, at skipini koma heima at landa hvønn túr. Hetta er eftir at canadiarar hava sýtt føroyingum at koma inn í Canada at umskipa. Men Arctic Viking hevur fingið uppi, eini 460 t, eftir tveimum mánaðum. Hetta merkir at fiskiskapurin er ikki so galin. Virðið er eisini farið at ota seg upp eftir. Lutvíst er talan um betri slag, og prísurin er kvinkaður upp eftir. Vónir eru kanska um um, at rækjuflotin fer at hóra undan.

Góður útróður

Nú er tíðin komin tá heystútróðurin fer at byrja. Summir rigga til meðan aðrir longu eru farnir at rógva út. Tað frættist, at fiskiskapurin er góður. Tosað verður um 200 pund uppá stampin. Hetta er stak gott, tá hugsað verður, at vanliga verða 100 pund roknað sum avgjört brúkiligur fiskiskapur. So hetta sær gott út.

Einki serligt við svartkjafti

Næraberg er á svartkjaftaveiði, men sum tað skilst, kemur einki serligt burturúr. Royndin at partrola við Sjúðarbergi hevur ikki enn givið nakað úrslit.

Sámal og Eiler í dag.
Sámal er vinstrumegin.

Kendur fiskimaður rundar “støvets ár”: Sámal Jacobsen 70 ár

Tann 15. september fyllir ein kendur fiskimaður og skipari 70 ár. Tað er Sámal Jacobsen, búsetandi í Havn.

Tað eru fáir, sum í sama mun sum Sámal, kunnu sigast at vera eitt barn av havinum.

Pápi hansara var Sámal Jacobsen í Søldarfirði, ið var skipari á “Immanuel”, tá hon gekk burtur við mann og mús á vári 1932. Tá misti Føroya Fiskimannafelag eisini sín nývalda formann Hans J. Havstreym úr Norðragøtu.

Helena og Sámal áttu frammanundan Eiler, og tá pápin gekk burtur var Helena uppá vegin við Sámali, sum tískil varð føddur faðirleysur.

Nakað seinni giftist Helena til Skálavíkar við Niels Nicodemussen, sum eisini var fiskimaður alla sína virknu tíð. Sámal vaks upp í eini fiskimanna-

bygd, og hjá honum var leiðin til sjós sjálvsøgd, so skjótt hann hevði rokkið tann aldurin.

Millum skipini, ið Sámal var við sum ungur, var “Norðfarið”, sum hann fór við í 1950 saman við fleiri øðrum ungum skálvíkingum og var Eiler beiggj hansara millum hesar.

Tá var “Norðfarið” ein av teimum góðu kjansunum at fáa. Hugsa bert um motororkuna: heilar 350 hestar!

Seinni fór Sámal “uppá skúla” og kom at sigla sum skipari og yvirmaður restina av sínum sjólívi.

Hann var m.a. skipari á “Havsøka”, ið var ein teimum nógvu línuskipunum, sum er okkara ímynd av endurnýgging av skipaflotanum í 60-unum. Mitt í 60-unum var Sámal saman við Eileri og øðrum góðum monnum um at

byggja “Ísborg”, sum var byrjanin til eitt rættligt ævintýr í føroysku fiskiskapssøguni.

“Ísborg” var jú tann fyrsta av nógvum “borgum”, sum komu at vera ímyndin av okkara kraftblokkafiskiskapi.

P/F Hvalnes, sum átti “Ísborg”, keypti fyrst í 70-unum “Norðborg”, sum var eitt umbyggt línuskip, og tí als ikki var bygður til endamálið.

Her gjørdist Sámal skipari, og tað má sigast, at tað man vera fáur skipari, sum saman við síni manning, hevur ført so stóran fong til lands sum Sámali. Tað kundi verið stuttligt at talt fiskarnar og tonsini saman! Víst skal ikki takast nakað frá Eileri sum sildakongi, men Sámali helt nógv longri á sum fiskimaður. Og tað vísti seg, at uttan mun til hvussu tað gekk hjá øðrum, so kundu Sámali “skapa” fisk. Hann hevði eini serlig evni at leita stimarnar upp og at fáa teir innanborða.

Men tað sum telur meira eru hansara persónligu eiginleikar. Fremsta eyðkenni fyri Sámali er hansara róliga og álitisvekjandi lyndi. Hann ger ikki nógv um seg, men fólk ið umborð treivst so sera væl. Menn siglu við honum í ártíggir, og sum frá leið mundi manningin á “Norðborg” hava hægsta miðalaldur í flotanum! Menninir umborð kendu seg

sum ein familja, og hetta var ikki minst takkað verið Sámali, hvørs eyðkenni eisini er trúfesti. Hann gloymir ikki sínar gomlu felagar. Tí var tað stuttligt hjá okkum í vár at kunna hava eina mynd frá einum gullbrúðleypi hjá einum av gomlu manningini á “Norðborg”, har ikki færri enn níggju av manningini vóru uppi á, og var Sámali sjálvsagt ein av teimum.

Tá “Norðborg” varð seld til Klaksvíkar fyri nøkrum árum síðani, legðist Sámali uppi. Og tað kundi hann gera við góðari samvitsku, tí hann hevði sanniliga tænt sína vernaplikt fyri føroyska samfelagið.

Sámali er giftur við Ragnu, dóttir Esplu og Dánjal á Dul, sum í nógv ár var lærari á sjómansskúlanum. Ragna hevur verið honum ein góð kona og hevur verið ein av teimum mongu fiskimannakonunum, ið hava lagt rygg til í okkara samfelag.

Sámali og Ragna komu ikki at seta nakran fiskimann við. Tey fingi tríggiar datur, Helena, Elspa og Sólvá.

FF-blaðið sendir við hesum Sámali eina hjartaliga heilsan á føðingardeggnum við bestu ynskjum fyri framtíðina.

Lorraine í Suðurafrika minnist Anette

Her sæst Lorraine í miðjuni saman við føroyskum luttakarum á Amnesty aðalfundi, sum varð hildin í Capetown í Suðurafrika fyri nøkrum árum síðani.

Herfyri doyði Anette Wang, 90 ára gomul. Tað, sum hon serliga verður minst fyri, er hennara virksemi innan føroysku deildina av Amnesty International, har hon var virkin í fleiri ártíggir.

Í hesum sambandi hevði hon eitt serligt samband við Suðurafrika, har hon gjørdist vinkona við familjuna hjá einum fanga, sum hon arbeiddi fyri at fáa leysan. Hesin doyði seinni, men einkjan, Lorraine, og báðar datur hennara høvdu framvegis samband við Anette. Lorraine hevur eisini hitt familjuna hjá Anette m.a. tvíbursastrina Birgitte og mann hennara Erik. Hon hevur eisini kent fleiri aðrar føroyingar, sum hava vitjað hana, tá tey hava verið í Suðurafrika. Onkur av teimum hevur sagt Lorraine frá, at Anette er deyð. Hon hevur skrivað bræv aftur, sum vit fara at loyva okkum at endurgeva brot burtúr, tá hetta lýsir tá kenslu, sum Anette hevur vakt so langt burturi, sum tað her er talan um.

Brævið er dagfest 15. august, og her sigur Lorraine m.a.:

“Hetta gjørdist ein merkiligur dagur. Tá eg vaknaði í morgun, kom eg at hugsa um Anette og hennara føðingardag í september. Eg hugsaði um eg skuldi ringja til hana í morgun ella í kvøld fyri at minnast føðingardagin. Hugsa tær til, hvussu skakað eg varð, tá eg seinni um dagin fekk títt bræv við boðunum um, at hon var deyð! Eg var sera sorgarfull. Síðstu ferð eg tosaði við hana í telefon, var ein dagin beint aftaná døgurða. Hon var sera fegin um at tosa við meg, men eg skilti eisini, at hon var sera móð vegna hennara høga aldur.

Eg takki fyri FF-blaðið, har Anette er umrødd. Sjálvt um eg ikki dugi at lesa greinina, so síggi at at fleiri av orðunum minna um orð í afrikaan málinum, sum er skilt við hollendskt. Eg havi eisini skrivað til beiggja mín og konu hansara í Onglandi, um at Anette er farin.

Vit vilja ongantíð gloyma tað arbeiði, hon gjørdi fyri Amnesty International. Vit gloyma ikki hennara undurfullu og eggjandi brøv, hon sendi okkum, tá okkara lív var sera hart her í Suðurafrika. Men mest av øllum vilja vit altíð minnast ta undurfullu tíðina vit vóru saman fyrst í Onglandi og síðan í Suðurafrika. Mín samhugi fer til hennara familju í Danmark og Føroyum og til allar teir vinur kring heimin, sum hon hevði. Tað var eitt forrættur hjá okkum at hava kent hana. Okkara lív var ríkað av hesum kennskap.

Má hennara vakra og kára sál hvíla í friði.”

Tað verður í hvussu er onkur okkara, sum fyri at heiðra Anette fer at føra hetta samband við Suðurafrika víðari.

Fittir vóru teir báðir Sámali, t.h. og Eiler. Teirra lívsleið kom at fylgjast sum fiski- og veiðimenn.

Nú má gerast upp við ICES og Fiskirannsóknarstovuna

Tað er óneyðugt hjá okkum at endurtaka tað, sum vit hava skrivað her í blaðnum um almennu fiskifrøðisligu ráðgevingina frá ICES og Fiskirannsóknarstovuni.

Vit kunnu bert vísa á, at vit hava prógvað ein hóp av leysum og ósvaraðum spurningum. Tað er ikki komið svar uppá ein tann einasta.

Tí er tað nógv fyri at frætta í útvarpinum, at ICES á ein sera ráðisligan hátt roynir at leggja fót fyri okkum, har tað verður sagt, at

“Fiskiveiðitjóðin Føroyar livir ikki upp til altjóða setingingin um at tryggja burðardyggja menning. Tað heldur altjóða havgranskingarráðið ICES, sum heldur, at lækkingin í fiskidøgnum er so lítil, at veiðitrýstið helst framhaldandi fer at vaksa.

Umboð fyri føroyskar myndugleikar eru í hesum døgum á altjóða ST-ráðstevnuni í Johannesburg, um burðardyggja menning. Men sambært ICES hava tey ikki nógv at rósa sær av, tá tað ræður um at umsita fiskastovnar á skynsaman hátt.

Trýstið á stovnin er størri enn mett verður lívfrøðiliga ráðiligt, eru greiðu boðini í seinasta tilmælinum hjá ICES um toskaveiðina á føroyska landgrunninum. Júst sama ávaring ljóðar um hýsu og upsastovnin undir Føroyum.

Hans Lassen, skrivari hjá ráðgevingarbólkinum hjá ICES, sigur at lækkingin í fiskidøgnum, upp á 1 prosent, sum Løgtingið samtykti herfyri, merkir í roynd og veru helst, at veiðitrýstið framhaldandi veksur.

Minkingin er so lítil, at hon vigar ikki so mikið sum upp ímóti trýstinum frá tí alsamt meira effektiva flotanum, sum fyri hvørt ár fær meira burturúr hvørjum einstøkum fiskidegi.

Mett verður at effektiviteturin hjá flotanum veksur ið hvussu so er 3 prosent árliga.”

Hetta eru lættisoppapástandur av eini aðrari verð. Og at hetta er so verður eisini váttað í eini seinni tíðindasending, har Kjartan Hoydal, sum enn tá hevur arbeitt í ICES umframt á Fiskirannsóknarstovuni, sigur:

“Tað ber ikki til at siga, at fiskiveiðan við Føroyar ikki er burðardygg, tí stovnsmetingarnar eru so óálítandi, sigur fiskifrøðingurin Kjartan Hoydal,

sum í fleiri ár var formaður í Skipanarnevndini.

Sambært ICES er trýstið á toskastovnin á føroyska landgrunninum og hýsu og upsastovnurin undir Føroyum, **“uttanfyrir trygt lívfrøðiligt mark”.** Og eitt umboð fyri ICES segði á miðdegi, at umsitingin av fiskastovnunum er ikki burðardygg.

Kjartan Hoydal sigur hinvegin, at hvørki stovnsmetingarnar ella metingarnar av tí vaksandi fiskiveiðiorkuni, eru álítandi. Tí kann ICES ikki gera so avgjördar niðurstøður. Kjartan segði eisini, at tað, sum verður sagt um øktan effektivitet, eru gamlir lærusetningar úr lærubókum frá umstøðum, har tað var frítt at økja veiðitrýstið.

Í Føroyum er einki prógvað, sum ber á hetta borðið. Sum vit hava víst á í undanfarnum bløðum, so er miðalveiðitrýstið á toski samb. tølunum frá ICES sjálvum enn tá lækk-að, síðan fiskidagaskipanini er komin í gildi.

Neyðugt er at gera upp við ICES. Spurningurin er, um vit ikki nú eiga at taka tarvin við hornunum og gera upp við ICES. Vit eiga siga teimum, at vit hava ikki álit á hesum stovni, og hetta er eitt sjónarmið, sum tað ber sera væl til at undirbyggja. Við turrum tølum ber til at prógva, at tað er eingin samanhagur millum tað sum ICES sigur og veruleikan. Um hetta ikki verður gjørt av landsstýrinum, eigur tað at verða gjørt av vinnuni.

Neyðugt við fiskifrøðisligari móttvekt. Vit eiga eisini at taka spurningin upp um eina fiskifrøðisliga móttvekt til Fiskirannsóknarstovuna. Tað er ikki nakað dulmál, at tað besta boðið her er Kjartan Hoydal. Royndirnar av honum á hesum øki er, at hann er minst líka kompetentur sum almennu fiskifrøðingarnir. Men tað tykist, sum at sovæl almennu fiskifrøðingarnir sum politisku myndugleikarnir vilja hava hann køvðan, so tað bert skal vera ein **“sannleiki”** á økinum.

Og hetta merkir, at vit hava fingið eina einsrætting á økinum, sum er fullkomiliga ræðandi, og sum annars skuldi verið í stríð við allan demokratiskum hugsunarhátt.

Hesir báðir hava hildið hurðini fyri mongum løgtingsmanni

Í 1996 var eg so heppin at vera annar av tveimum løgtingsmonnum, sum var við til aðalfundin hjá ST í New York. Hann, ið hevur verið við til hetta, fær eina uppliving, sum ikki lættliga verður gloymd. Ein av teimum stovnum, sum tá verða vitjaðir, er UNICEF barnhjálpastovnurin hjá ST. Sum greitt er frá aðra staðni í blaðnum, varð hesin stovnur vitjaður aftur hesa ferð.

Luttakararnir í donsku sendinevndini plaga at bógva á hotelli, sum kallast Dumont Plaza, og sum liggur á 34. gøtu, sum er sama gøta og bert fáar minuttir til gongu frá Imperial State Building, sum í nógv ár var hægsti bygningur í New York, og sum kanska er tað aftur nú.

Sigast kann um starvsfólkið á hotellinum, at tað var sera fryntligt. Her vóru fleiri duravørðar, ið gingu gestunum til handa, og høvdu teir høvi til tess, so lótu teir hurðina upp fyri gestunum, hvørja ferð teir komu og fóru. Hetta heldur ein føroyingur sjálv-sagt vera púra óneyðugt, men hetta er so teirra háttur at vísa virðing fyri gestunum.

Her síggja vit teir fryntligu duravørðarnar t.v. Alex úr Rumenia og Ben úr Ghana, sum hava hildið hurðini fyri mongum føroyskum løgtingsmanni.

Sjálvur eri eg komin til New York fleiri ferðir eftir hetta og havi búið á sama hotelli. Og tað er einki við, at ein er gloymdur, tá ein fyrst er farin eina ferð. Tá komið verður aftur,

eru duravørðarnir sera blíðir og ynskir einum væl afturkomnan. Og so kann fáast eitt prát um viðurskiftini bæði hjá okkum og teimum, so tað kann spyrjast rættiligur

kennskapur burtur úr.

Hendan dagin fingur vit hesa myndina av hesum báðum duravørðunum, ið løgtingsmenn, sum hava verið á ST aðalfundi, allir kenna, tí teir hava so

javnan latið hurðina upp fyri teimum.

T.v. er tað Alex, sum er ættaður úr Rumenia, men sum rýmdi hagani aftaná kollveltingina í 1989. Hann hevur verið á Dumont

Plaza í 6 ár. Hann skuldi fara til Europa at ferðast í summar, men hann fór ikki heim til Rumenina. Hann sigur, at hann fer ikki hagar fyrr enn nøk-unlunda skil er komið á í landinum, og her restar nógv í enn.

Høgrumegin er tað Ben úr Ghana, sum hevur arbeitt á hotellinum í 22 ár. Hann skuldi eisini heim at ferðast í summar. Í báðum førum er talan um dæmligar menn, sum tað er hugaligt at hitta aftur, tá komið verður um hesar leiðir. Tað er ein rættiliga altjóða manning á einum slíkum hotelli. Ein annar av duravørðunum, sum komið varð á tal við, var úr Peru, so bert við hesum trimum er triggir heims-partar umboðaðir.

Tað, sum er eyðkent fyri hotell har á leiðini, er, at tey eru sera handikapvinarlig. Gjört er eyka burturúr, fyri at blind skulu kunna finna. Numrini á kømrinum eru eisini skrivað við blindaskrift. Og í elevatorinum er ein rødd, sum sigur, um hann fer upp ella niður, og hvørji hædd hann steðgar við.

Lýsing av føroyskum húski í Canada

FF-blaðið hevur í Canada hitt føroysku hjúnini Jytte og Anfinn Mikkelsen, sum hava búð tætt við markið til Alaska í 37 ár. Vit fara í hesi og øðrum greinum at lýsa teirra húski og teirra umstøður.

Tað plagar at verða tikið til, at føroyingar, hóast fáir, finna vit alla staðni í heiminum, sjálvt á teimum mest fjarskotnu plássunum. Og sigast kann eisini, at í flestu forum eru hesir eisini góð umboð fyri sítt føðiland og eru við at geva Føroyum eitt gott umdømi úti í heimi.

Samstundis kann javnan ásannast, at "verðin er lítil". Ein kann hitta "sínar egnu" á tann mest tilvildarlíga hátt. Tað skal eisini vera byrjanin til hesa frásøgn. Í 1994 var eg sjálvur vegna ITF til ein fund í FAO, sum er matvørustovnurin hjá ST, um fiskivinnu á Vancouver Islands, uttanfyri Vancouver, heilt vestantil í Canada. Á hesum fundi vóru umboð fyri mong ymisk lond, og eisini fyri Canada. Ein tann fyrsti eg hitti á fundinum, var canadiska umboðið John Mikkelsen. Tá eg greiddi honum frá, hvaðani eg var, uttan at rokna við at hetta segði honum nakað serligt, svaraði hann aftur á føroyskum! Tá vit so komu at práta nærri, vísti tað seg, at vit vóru ferðingarnar frá abbanum á faðirsíðuni. Tá visti eg eisini, at ommi var ættað úr sama túni

í Norðragøtu, sum eg sjálvur. Vit eru báðir ættaðir frá teimum, sum í 1910 tóku stig til at stovna Føroya Fiskimannafelag. So hetta var vorðið sum samantreff av tilvildum at mæta so langt heimanífrá, ein triðing hinumegin knøttin.

Søgan er tann, at John ella Jón, sum hann eitur, er sonur føroysku hjúnini Jytte og Anfinn Mikkelsen. Í 1965 fluttu tey til Canada. Teimum dámdu so mikið væl, at tey endaðu við at verða verandi. Jón arbeiddi og arbeiðir framvegis á lærda háskúlanum í Vancouver, har hann eisini fæst við fiskivinnuspurningar, og tí var hann við á hesum fundinum. Ta ferðina fekk eg so eisini høvi til at tosa við Anfinn í telefon.

Við skyldfólki í býnum

Og nú tá vit vóru í Vancouver til kongress hjá ITF, høvdu Jytte og Anfinn lagt leiðina soleiðis, at tey vóru í Vancouver og vitjaðu børnini samstundis sum vit, so vit kundu vera saman við teimum og børnum teirra Katrinu og Jón við húski. Og tað er nú øðrvísi at vitja eitt fremmant pláss og so at

kenna onkran á staðnum. Vit vóru saman fleiri ferðir. M.a. vóru vit á útferð, sum greitt er frá aðra staðni í blaðnum, og so vóru vit til danska gudstænastu, har tey fingurðindi at bera til danska kvinnu í heimbynum Kitimat. Hetta gav eisini okkum eitt heilt annað innlit í canadisk viðurskipti, enn um vit vóru vanligir turistar.

Lýsing av føroyskum húski úti í heimi

Vit vilja her geva eina lýsing av einum føroyskum húski, sum hevur verið gott umboð fyri Føroyar í Canada. Tí føroyingar eru tey jú og dylja heldur ikki fyri tí. Sum Anfinn hevur sagt í eini samrøðu við lokala blaðið, at "sjálvt um Kitimat er okkara heim nú, so vilja Føroyar altíð hava eitt serligt pláss í okkara hjarta". Hetta hevur eisini víst seg við, at børnini hava lært føroyskt, hóast tey ongantíð hava búð í Føroyum. Serliga Jón dugir heilt væl at tosa málið hjá foreldrunum.

Anfinnur er føddur í 1933, og verður tískil 70 ár komandi ár. Hann er sonur Katrinu og Petur Mikkelsen úr Leirvík. Tey

Her síggja vit føroyska húskið í Canada. Aftanfyri standa Jytte og Anfinn. Frammanfyri eru frá vinstru Katrina og síðan hjúnini Andrea, sum er av norskum uppruna og Jón, sum tosar væl føroyskt, hóast hann ongantíð hevur búð her. Tey hava millum sín børnini Else Kristine og Finn Ivar. Umframt Katrinu og Jón eiga Jytte og Anfinn sonin Petur, sum býr á Toronto leiðini.

vóru bæði ættað úr Gøtu, men Petur, sum uppruna-liga var fiskimaður, gjørdist lærari í Leirvík í eitt mannaminni. Upprunin úr Gøtu merkir eisini ein stóran áhuga og vitan um Gøtu. Anfinn kundi gleðast um, at í Gøtu gongst eins og í Leirvík og annars í Føroyum sera væl. So tað er nógv broytt síðan Anfinn, sum hann í blaðsamrøðu minnst frá sín-um barndómi, at "tað var lítið av peningi, men lívið var gott og tað var altíð nóg mikið at eta". Tey vóru 6 systkin og umframt Anfinn vóru tey Óli, Páll, Jónsvein, Marjun og Eyðleyg.

Her kann verða skoytt uppí, at pápi Katrinu, mamma Anfinn, var Óla Jákup Zachariassen, í Jákupsstovu í Norðragøtu, sum var ein av stovnarum FFs, og sum møtti til teir fundir í 1911, har stovningin var fyrireikað. Anfinn hevur tað samband við tær frásagnir um meslingar, sum vit hava havt her í blaðnum, at Olea, sum doyði av meslingagrindini í 1935 og Anna, sum júst hóraði undan, og sum livir enn, eru mostrar hjá honum. Og Anna Sofia á Kletti og Tummas í Funningsfirði, sum doyðu

av meslingum í 1916, vóru systkin hjá ommu hansara Onnu Fredrikku, sum Anfinn er uppkallaður eftir.

Fyrst til skips, síðan at lesa Anfinn fór sum allir ungir dreingir til skips sum ungur. Hann byrjaði sum kokkadrongur við "Kross-teini", har Grækari Hansen úr Norðragøtu, ið var giftur við Onnu, mostir Anfinn, var skipari. Seinni gjørdist hann dekkari og kyndari. At vera kyndari var vorðið sum jobb. Ein slíkur trolari brendi 14 tons av koli um dagin, og hvør moli skuldi lempast við spaka. Hestakreftirnar vóru hóast alt ikki fleiri enn 600. Anfinn hevur seinni roknað út, at bert 10% av orkuni í kolinum kom til sættis.

Anfinn fór á prelimin-er -og studentaskúla í Havn. Aftaná studentsprógv eins og í summarfrítíðum fór hann aftur at sigla við ymiskum leirvíksbátum. Hetta gav jú ein fórning, sum seinni er komin til nyttu í lívinum. Seinni fór hann at lesa til kemiverkfrøðing í Keypmannahavn. Her hitti hann Jytte, ið var sjúkrasystir, og tey giftust. Hon er ættað úr Kollafirði,

dóttir Emmu og Carl August Jensen. Tey vóru átta systkin. Umframt Jytte eru tey Jenny, Otto, Børge, Emmy, Gurli, Carl Erik og Birgit.

Jytte og Anfinn eiga trý børn. Elstur er Petur, sum arbeiðir sum deildarstjóri í einum oljufelag á Toronto-leiðini. Hann er giftur við Lindu, sum er av kinesiskari ætt. Tey eiga trý børn. Síðan er tað Jón, sum er giftur við Andreu, har mamman er norsk. Jón arbeiðir sum lektor við lærda háskúlan í Vancouver. Tey eiga tvey børn. Síðan er tað Katherine, sum er einsamøll, og sum arbeiðir sum tryggingarumboð í Vancouver. Tá hugsað verður um, at Jytte eisini er av svenskar ætt, er tað ein rættilig "blóðblanding", sum er farin fram í hesi familju.

Fekk í boði at fara til Canada

Aftaná at Anfinn var liðugur at lesa, arbeiðdi hann í trý ár fyri donsku fyrirkøna Nordisk Kabel- og Trådfabrik, ið varð keypt av canadisku aluminiumfyrirkøna Alcan.

Men í 1965 fekk Anfinn í boði at fáa arbeiði í Canada. Hann kundi velja millum at arbeiða í Arvida eystantil í Canada og Kitimat vestantil. Hann valdi Kitimat, sum er ein lítill býur, umleið 12.000 íbúgv- ar, sum liggur einar 700 km. norðanfyri Vancouver. Hetta er langt av leið. Tað tekur einar 20 tímar

Finn Mikkelsen
FAROE ISLANDER

Finn Mikkelsen found his way to Kitimat from the Faroe Islands, a Danish territory two hundred miles south of Iceland.

"The Faroes have a strange, lonely beauty all their own," describes Finn.

"There are eighteen wind-swept islands in all, scattered over 1500 square kilometres of the North Atlantic.

"Because the Faroes consist mainly of grass covered mountains there is a lack of wood for construction, so islanders traditionally build their homes out of stone, roofing them with sod."

"I left the Faroes to attend university in Copenhagen," explains Finn. "After I graduated with a degree in chemical engineering I worked for three years for a company which was later bought out by Alcan. Alcan offered me a job either in Arvida or Kitimat, and I chose Kitimat to be

near the mountains and the ocean.

"When I first arrived in Kitimat, the space and the thin population reminded me of the Faroes. The scenic grandeur of the province, however, absolutely overwhelmed me. I've never stopped marveling at the beauty of this area."

"Although Kitimat is my home now," says Finn, "the Faroe Islands will always have a special place in my heart."

"My job at Kitimat Works as senior development engineer has been rewarding," he continues. "One of my major accomplishments was being awarded a patent on making furan-bonded sidewall blocks from recovered carbon. Working for Alcan has meant a good life for my wife, Jytte, and myself, and our children, Peter, Jon and Katherine."

Hetta er ein greinastubbi, sum hevur staðið í "Dagblaðnum" í Kitimat við eina lýsing av Anfinni og hansara uppruna. Innihaldið í greinini er stórt sæð endurgivið í síni heild í hesi grein. Men stuttligt er tað, at sjálvt í hesum avsíðis horninum í heiminum, sum Kitimat má sigast at vera, kenna tey okkara lítla blett á landkortinum.

United States Patent [19]		[11]	3,932,244
Mikkelsen		[45]	Jan. 13, 1976
[54]	PRODUCTION OF CARBON LINING FOR REDUCTION CELLS		
[75]	Inventor: Anfinn Mikkelsen, Kitimat, Canada		
[73]	Assignee: Alcan Research and Development Limited, Montreal, Canada		
[22]	Filed: Dec. 19, 1973		
[21]	Appl. No.: 426,136		
[52]	U.S. Cl. 156/71; 204/67; 204/243; 204/294; 260/28; 260/37 R; 427/104; 427/122		
[51]	Int. Cl. ⁷ C08L 71/06; C08L 95/00; C25B 11/12; C25C 3/06		
[58]	Field of Search 260/28, 37 R; 204/294, 204/67, 243; 156/71; 427/122		
[56]	References Cited UNITED STATES PATENTS 3,375,132 3/1968 Geis 204/294		
[57]	ABSTRACT In making carbon bodies for lining aluminum reduction cells, an aggregate including carbon recovered from used linings of such cells is mixed with binder material incorporating an alkaline-catalyzable furan binder. Residual contaminant material in the recovered carbon acts as a catalyst for the furan binder, so that the binder-aggregate mixture constitutes a self-hardening carbon lining body.		
		14 Claims, No Drawings	

Hetta er so eitt dømi um virksemið hjá Anfinn. Her er talan um eitt patent har Anfinn hefur uppfunnið ein hátt at gera framleiðsluna meira umhvørvisvinarlíga. Hetta er eisini gjørt langt undan, at umhvørvið gjørdist “ein mótasak”.

at koyra til stórbýin Vancouver. Hetta var tað vanligu hjá teimum fyrr. Nú verður flogið, og tekur hetta hálvan annan tíma. Kitimat liggur innast í einum fjørði, sum er uml. 80 fjórðingar langur. Hetta er ikki langt frá markinum til Alaska, einir 4-5 tímar við bili. Í Kitimat liggur væl fyrri at hava bát og at fara á flot sum ein rættur føroyingur. Her veiða tey laks við teimum avmarkingum, sum eru her, og so kalva og ymisk onnur fiskasløg. Og fiskur er eisini framvegis tað besta tey fáa. Tey búgva jú í villini náttúrini, so tað ber eisini til at veiða á landi. Her fæst m.a. elgar og villgeitir. Her eru eisini bjarnir. Men til tað krevst serligt loyvi. Tað eru serliga týskarar, sum koma higar á bjarnajakt, so teir kunnu koma heim við einum bjarnahøvdi at hanga uppá vegg.

Annars fylgja tey eisini væl við, hvatið hendir heima í Føroyum, takkað verið systkjunum, sum er dúglig at senda bløðini. Og systkini og onnur hava eisini verið dúglig at vitja hóast fjarstøðuna. Men búsitandi føroyingar hava tey ikki sæð. Ein føroyingur hefur eina ferð búið her í eitt styttri tíðarskeið og var tað Karl Nolsøe, sum var ættaður úr Vági.

Kitimat minnir um Føroyar Anfinn og Jytte fullu væl til í Kitimat. Sjálvur heldur Anfinn fólkið og viðurskiptini minna nógv um føroyingar. Náttúran bergtekur hann framvegis. Tey fullu eisini væl til í bygðalívinum. Tá Anfinn var ungur, var hann stundum organistur í kirkjunum í Leirvík, og nú er hann organistur í luthersku kirkjunum í Kitimat.

Sum tað skilst, er Anfinn

rættiliga musikalskur. Hann plagdi at spæla til dans í Leirvík, og sovæl sum lesandi og í Kitimat hefur hann verið virkin í tónleiki. Honum dámar best lættan klassiskan tónleik og so jazz. Hetta við jazzinum kundi skaka teir gomlu leirvíkingarnar, ta tíð tað var. Men her er væl eisini nógv broytt.

Lívsstarvið hjá Anfinni hefur verið at vera leiðandi verkfrøðingur á hesi stóru aluminiumsverksmiðju, sum er so nógv tað størsta arbeiðsplássið í Kitimat, har tað arbeiða eini 2.000 fólk. Tað skal tó sigast, at eftirspurningur

real, hagar hann varð sendur at loysa serligar uppgávur.

Í sínum starvi hefur Anfinn fingið stóra viðurkenning. Eitt slíkt arbeiði er fyrri ein stóran part at loysa trupulleikar, og sum Anfinn sigur í eini samrøðu, at hetta er ikki sum at umvæla ein súklu. Her krevjast drúgvur og gjølligar kanningar, og eitt av sínum avrikum hefur Anfinn fingið patent uppá. Hetta var ein uppfinning, sum merkti minni dálking í framleiðsluni, og sum eisini merkti at brúk var fyrri minni orku. Patentið kom hann tó ikki at spinna

Tað er ótrúliga vakurt á Vancouver leiðini. Hendan myndin er tikin uppi á Grouse Mountain, hagar farið verður við “svevibana”.

in eftir aluminium, og eisini tørvin á arbeiðsfólki, er sera skiftandi. Størsti eftirspurnignurin er í krígstíð, tí tá er brúk fyrri flogfórum, og tey verða gjørd úr aluminium. Tað var soleiðis serstakliga nógv at gera undir Koreakrígnum.

Eitt ár arbeiðdi Anfinn fyrri somu fyrirkølu í Mont-

gull uppá. Tað var selt til fyrirkølu fyrri ein dollara. Tó hefur hann seinni fingið meira ítøkiliga viðurkenning.

Royndirnar hjá Anfinni á tekniska økinum hefur eisinu ført til, at hann hefur skrivað nógvar tekniskar frágreiðingar til fundir, sum hava viðgjørt teknisk evni. Eitt av hans-

Her eru Anfinn og Jytte uttanfyri ta hugnaligu donsku kirkjuna í Vancouver. Her finga tey bæði kontaktir, sum kunnu vera til nytta, tá tey flyta nærri Vancouver. Hendan dagin var dansk gudstænasta. Men vanligt er eisini við gudstænastu á enskum, tí tað eru nógvir hálvir danir, sum ikki duga danskt. Tí koma eisini fleiri til gudstænastur á enskum. Eisini verður skipað fyrri øðrum tiltøkum sum t.d. at vísa danskar filmir. Annars verður mett, at tað búgva einir 20.000 danir í økinum. Tað eru eisini nakrir føroyingar.

ara økjum hefur verið dálking og umhvørvi. Eitt annað hefur verið endurnýtsla.

Anfinn legði alment frá sær í 1994, men hann arbeiðdi kortini fleiri ár afturat sum ráðgevi. Tá hann legði alment frá sær í 1994, fekk hann eisini frá leiðsluni á verksmiðjunum tað allarbasta viðmæli. Hann hefur verið við at menna framleiðslugongdina, og í hesum arbeiði hefur hann virkað eins og ein vísindamaður.

ingar, har vit kanska meira meta øll sum “líkamenn” í størri mun enn í londum, har fá kenna hvønn annan.

Sjálvrur sigur Anfinn, at hann hefur sæð stóra menning í síni tíð, men hann heldur tað vera spell, at vit hava lyndi til at gloyma, hvussu tað var frammanundan. Men takkað verið betraðum tøkni, eru vit betri fyrri at stýra nýtsluna av tilfari, og merkir hetta at minni av tilfari fer til spillis.

kenna hvønn annan sera væl. Jytte hefur ikki arbeitt úti, meðan hon hefur búið í Kitimat. Tað var tað besta fyrri børnini at vera heima, og tá eingin omma var tøk at taka til, hevði tað verið ov bundisligt eisini at arbeitt úti. Men hetta hefur eisini gjørt tað møguligt hjá henni at taka sær av øðrum børnum, eisini eftir at teirra egnu børn eru undanloppin. Tey hava passað tveir dreingir, og her er blivið so væl ímillum, at hesir kalla Jytte og Anfinn fyrri mamma og pápi.

Annars búðu tey fyrstu árinum í húsum, sum fyrirtøkan átti. Seinni finga tey sær síni egna hús, har grundstykkið er so mikið stórt, at Anfinn kann velja epli.

Tey hava havt fleiri góðar vinir í Kitimat og konurnar hava havt, um ikki bindiklubb, so í hvussu er lesiklubb, har tær hava kjakast um bókur, sum tær hava lisið.

Nú Anfinn hefur lagt frá sær fyrri well, og børnini eru flutt úr býnum, umhuga Jytte og Anfinn at flyta nærri Vancouver, har tað kann gerast lættari at vitja børn og barnabørn.

Tað er nakað langt síðan, at tey hava verið í Føroyum, men nú umhuga tey av álvara at koma eitt legg higar komandi ár.

Ímeðan lata tey bæði heilsa so flittiliga øllum heima í báðum ættum.

Og vit sjálvi vilja enn einaferð takka fyrri blíðskapin, vit møttu hjá Jytte og Anfinn og hansara. Hetta gjørdi, at vit finga eina meira minniliga ferð, enn vit annars høvdu havt.

Kitimat:

Lýsing av einum canadiskum býi við føroyskum íkasti

Fyrst er at siga, at Canada er eitt so ótrúliga stórt land. Tað er næststørsta landið í heiminum eftir Rusland. Tað er umleið 10 mill. ferfjórðingar ella 232 ferðir so stórt sum Danmark ella einar 7.000 ferðir so stórt sum Føroyar. Fólkatalið er umleið 30 milliónir, og eins og í USA kemur fólkið alla staðni frá í heiminum.

Canada er býtt upp í provinsir, sum eru sjálvstýrandi á nógvum økjum. Ein av hesum er British Columbia, ella BC sum tað vanliga verður kallað, vestantil út móti Kyrrahavinum. Bert hesin landsparturin er ein millión ferfjórðingar ella fyra ferðir so stórir sum Stórabretland ella 700 ferðir so stórir sum Føroyar. Fólka-

talið er um 4 mill ella minni enn í Danmark, og sigur hetta nakað um, hvussu tunnlaga BC, eins og Canada yvirhøvur, er fólkað. Høvuðsstaðurin í BC er Victoria á Vancouver Island, men størsti býur er Vancouver. Tað hevur hann so ikki altíð verið. Tá Anfinn fortaldi "gamla lærara" í Lórvík, at hann búði ikki so langt frá Vancouver, hevði lærarin ikki hoyrt býin grettan. Tá teir so fóru at hyggja at teimum gomlu kortunum í skúlanum, var býurin als ikki á kortinum.

Kitimat - grundaður í 1953

Vit fara her at lýsa ein av býunum í Canada, og tað er Kitimat, sum bert er

ein av kanska túsund býum í Canada. Hóast hetta er hann eitt sindur serligur. Fyri føroyingar fyrst og fremst, tí her hava eini føroysk húski búleikast í 37 ár, sum greitt er frá í aðrari grein í blaðnum. Men annars er upprunin til býin eitt sindur serligur, og kann hann tí verða verdur eina grein.

Sjálvur býurin er ungur. Hann er nevniliga ikki grundlagdur fyrr enn í 1953, tá tann stóra aluminiumsfyrirøkan Alcan fekk brúk fyri einum framleiðslustaði til sína stóru framleiðslu.

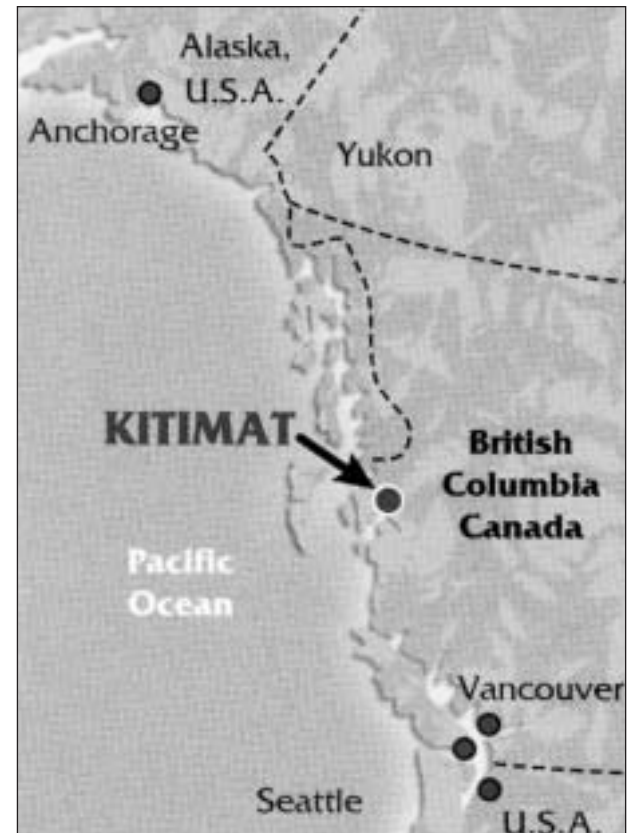
Upprunliga var hetta tó ein indianarabýur, og er hann tað framvegis, sum vit seinni koma til.

Men stjórnin í BC bjóðaði Alcan hetta plássið til

at byggja sína verksmiðju. Her vóru eingir fasilitetir, so alt mátti gerast av nýggjum.

Ein flogvøllur var tó, og var hann bygdur undir krígunum. Canadiska stjórnin var so rødd fyri einum japanskum álopi, at teir vildu vera tilbúgvín við at byggja ein flogvøll. Japanski vandin gjørdist tó ikki álvari har á leiðini í hvussu er.

Kitimat verður roknaður fyri at vera grundlagdur í 1953, og er tískil 50 ár komandi ár. Fyrstu íbúgv-ararnir vóru bygningstarbeðarar, tí stórt sæð alt skuldi gerast av nýggjum. Tað var ikki bert at byggja eina verksmiðju. Her skuldi byggjast ein havn og ikki minst elverk, tí aluminiumsframleiðsla krevur

Á hesum kortinum sæst, hvar Kitimat er í mun til Vancouver. Hetta sær kanska ikki so langt út, men at koyra tekur tað 20 tímar.

nógva orku. Anfinn metir, at elverkið í Kitimat er umleið 10 ferðir so stórt sum SEV.

Eitt rættiligt arbeiðspláss Alcan er eitt ótrúliga stórt arbeiðspláss við uml. 2000 arbeiðarum. Hvussu stór hon er kann eisini lýsast við, at ársframleiðslan hevur verið heilt upp til 270.000 t. Seinni eru aðrar fyrirkomnar

afturat. Ein av hesum er ein pappírverksmiðja, ið er ein av teimum størstu í Norðuramerika. Men her er eisini nóg mikið av rávøru, hon skal bert heintast í skóginum beintuttanfyri dyrnar.

Tað skal sigast, at hjá arbeiðarum er sera liviligt her, tí lønarlagið er høgt. Tímalønin hjá vanligum arbeiðara liggur um kr. 150 og sjálvsagt hægri hjá fólki við útbúgving. Aftur-

Hendan myndin er av stóru fyrirkomuni Alcan, har Anfinn hevur arbeitt sum leiðandi verkfrøðingur síðan 1965. Hetta er eisini vorðið sum fyrirkoma. Her arbeiða eini 2.000 fólk og framleiðslan er upp til 275.000 t. av aluminiumsframleiðslu árliga.

at hesum kemur, at tað er uppá seg bíligt at útvega hús.

Fólkið í Kitimat eru øll tilflytarar ella í dag børn hjá tilflytarum. Hetta er ein rættiliga blandað “for-samling”. Í fyrsta umfari var ringt at fáa canadiarar at flyta higar, tí góðar tíðir vóru í Canada tá. So fyrsta stóra sendingin var týskarar. Týskland lá jú í sori, og týskarar eru jú ikki ræddir fyri at taka hendurnar úr lummanum, so fleiri túsund fluttu til Kitimat, har teir kundi byggja sær eina nýggja tilveru.

Settu klokkuna eftir hattinum hjá týska greivanum. Ein av teimum týskarum, ið Anfinn kom at kenna, var ein týskur greivi. Hann hevði tey eyðkenni, sum týskarar eru kendir fyri, nevnliga at vera effektivur og presisur. Anfinn flennir at, at han var so presisur, at teir kundu seta klokkuna eftir, nær hann tók hattin av knaganum fyri at fara til ella frá døgurða. Sum tíðirnar batnaðu í Týsklandi, eru nógvir týskarar tó farnir heim aftur. Og canadiarar eru komnir í staðin.

Eitt annað fólkaslag, sum var væl umboðað, vóru portugisrar, serliga av Azorunum, har tað bæði var og er fátækligt. Hetta er so orsökkin til, at tað eru nógvir katolikkar í býnum, og merkir hetta aftur at katólska kirkjan er ein tann størsta. Her er eisini ein katólskur skúli við 13 lærarum og 200 næmingum. Annars eru 10 ymiskar kirkjur í Kitimat, og eru hesar allar “vanligar” protestantiskar kirkjur.

Laksakleking
 Laksur er sera týðningarmikil fyri fólkið her á leiðini, og er tað tað ser-

liga fyri indianararnar, sum jú søguliga hava livað av tí, sum fæst úr havinum. Fyri at halda stovnin viðlíka hevur tað almenna sett á stovn eina kleki-støð, sum árliga sleppur 11 milliónir smolt av teimum ymisku laksasløg-unum á sjógv.

Jón, sonur Anfinn og Jytte, hevur eisini við einum uppfinnisi hjálpt til burðardyggja veiði av laksastovninum og verður greitt frá hesum í aðrari grein.

Liva saman við indianarum
 Anfinn og hansara húski hava livað tætt uppat indianarum. Bert í BC eru heilar 54 ymiskar indianarastammur, og nógvar av teimum tosa hvør sítt mál. Annars hava indianarar havt somu trupulleikar sum nógv onnur upprunafólk, men tað verður gjørt nógv fyri at gera tað liviligt hjá teimum og at kunna varðveita gomlu indiansku mentanina.

Sum sagt var Kitimat upprunaliga ein indianarabýur, og er hann tað framvegis. Tí einar 10-15 km frá Kitimat, beint hinumegin fjørðin liggur Kitamaat, ið er indianarabýurin við uml. 2-3.000 íbúgvum. Kitamaat er eitt reservat, t.v.s. eitt stað serliga ætlað indianarum. Teir sum búgva í reservatum hava serlig forrættindini, sum t.d. at teir sleppa undan at gjalda skatt. Í Kitamaat búgva tvær indianarastammur við tveimum málum, sum eru ymisk sum føroyskt og danskt, og fólkið her verður kallað haisla. Men knípur tað, ber altíð til at tosa enskt. Hetta er ein av trupulleikunum við at varðveita indianaramentanina. Nevniliga, at tey ungu ikki tíma so væl at læra seg málið hjá forfedrunum.

Ein annar trupulleiki er, at tað finnst ikki skriftmál, og ger hetta ikki støðuna betri. Men tað verður arbeitt við hesum.

Indianarar eiga nógvar góðar listamenn og ein av teimum er Sammy Robinson, sum kemur úr Kitamaat, og verður vitjað har á leiðini, eigur hansara atelier eisini at verða vitjað.

Indianarar eru jú veiði- og fiskimenn, og her hava teir eisini forrættindi í mun til onnur. Tað eru stórar avmarkingar fyri fiskiveiði, men hesar eru ikki so strangar fyri indianarar.

Kitamaat hevur sítt egna bygðaráð við 11 limum, harav ein er borgmeisteri. Tað er so uppgávan hjá býráðnum at røkja áhugamálini hjá bygðarfólkunum m.a. við at útvega figging til framhaldandi menning av bygðini. Eisini hevur verið arbeitt við at varðveita náttúruna á økinum, og hevur hetta eydnast sera væl.

Mentanin
 Bygðin hevur annars sína egna áhugaverda heimasíðu: www.haisla.net. Her skal endurtakast tað, sum verður sagt um mentanina:

Tey flestu av Haisla fólkinum halda áfram við síni gomlu mentan við veiði, berhenting og fiskiveiði. Hvørt vár fara bólkar av Haisla húskjum til Kemano á oolichan veiði, og hevur hetta verið gjørt í túsundum av árum.

Aftaná ein harðan vetur er oolichan tann fyrsti fiskurin, sum kemur aftur í áirnar at gýta. Haisla fólkið nýtir oolichan til næstan alt frá føði til heilivág. Hann verður kókaður og gjørdur til feitt. Tey eru serfrøðingar at gera fiskin til heilt hvítt feitt og

verður hann so handlaður við grannabygðirnar. Dygdin á Haisla feittinum er væl kend oman og niðaneftir vesturstrondini á Canada og er ein virðismikil handilsvøra.

Sagt verður at oolichan er føði fyri sálina. Hann er ein partur av Haisla mentanini. Hann hevur eitt innara virði at hjálpa okkum at útgreina hvørji vit eru. Tá vit kunnu útgreina okkum sjálvi, kunnu vit seta hetta í samband við okkara mat og oolichan er ein týðningarmikil partur av okkara føði og okkara mentunarliga samleika.

Indianarar hava gott orð á sær. Annars arbeiða indianarar eisini á verksmiðjum í Kitimat, og Anfinn gevur teimum tað ummæli, at verður víst teimum álit, so vísa teir eisini álit afturfyri. Jón, sonur Anfinn, sigur um indianararnar, at teir ofta hava serligt hegni at fáast við teldur.

Sigast kann, at í Kitimat finst alt tað, sum hoyrir heima í einum býi. Eisini tað sum hevur áhuga hjá ferðafólki, sum koma higar í rættiliga stórum tali.

Sagt verður at veðrið er rættiliga støðugt, tó kann gerast kalt, upp til 20 kuldastig, við nógvum kava um veturin. Miðalhitin er 8 stig, sum man minna nógv um Føroyar. Tað eru 240 dagar við sól árliga og 198 við regni. Kavadagar eru í miðal 37.

Men tað áhugaverda er, at eini føroysk hjún við teirra børnum, størsta partin av livitíðini hjá býnum hava átt sítt íkast til, at býurin er vorðin tað, hann er.

Her sæst indianarabýurin Kitamaat frá sjónum.

Gott er at tað onkunstaðni ber til at skapa frið. Her undirskrivar Haisla høvdingin Tom Robinsin ein friðarsáttmála við grannastammurnar.

Her er ein indianskur bólkur, sum framførir indianarasong í Kitamaat.

Hetta er tann í greinini umrøddi oolichan fiskurin, sum er ein týðandi partur av føðini og mentunarliga samleikanum hjá indianarum.

Náttúran er framúr vøkur.

Hell's gate og føroyingurin Jón

Her er er ein partur av laksasøguni í Canada, og um hvussu føroyingurin Jón Mikkelsen hevur givið sítt íkast til burðardyggja laksaveiði.

Jón Mikkelsen, "reinur" føroyskur canadiari, sum hevur verið við at gera laksaveiðina meira burðardyggja.

Her sæst fiskahjólið, sum skal tryggja burðardyggja laksaveiði, "in action".

Á vitjanini í Vancouver var tað eitt serligt upplivisli saman við Anfinni, Jytte og dótturini Katrinu at vitja Hells Gate, som hevur ein serligan týðning fyri laksastovnin og laksaveiðina har á leiðini.

Hells Gate er eitt innvik í Fraser River, ið er 1300 km til longdar, og sum er týðningarmesta laksaáin í Norðuramerika. Her leitar laksur sær upp gjøgnum fyri at gýta. Og tað er ikki smávegis av streymi at koma upp ímóti. Í miðal fara 8.500 tons av vatni gjøgnum Hells gate hvørt sekund, og gongur streym-

urin her 9 metrar pr. sekund. Innvikið er 300 metrar langt, og har tað er smalast, er tað bert 34 metrar, so her er ein rættligur fossur, sum dregur ferðafólk í hópatali.

Á vetri í 1912-13, tá jarnbreyt varð bygd har á leiðini, varð grót koyrt oman í kluftina. Afturat hesum var í 1914 eitt omanlop, ið beindi 76.000 kubikmetrar av gróti oman í ána. Hetta var alt ein vanlukka fyri gýtingina hjá laksinum, tá alt hetta grótið forðaði laksinum at koma hagar, hann ætlaði sær. Í 1913 var staðfesta veiðan av laksi

31 mill. laksar. Hetta tal var í 1931 komið niður á 1,8 mill. Hendan gongdin broyttist ikki fyrr enn tað í 1945 vórðu bygdar serligar laksatrappur við Hell's Gate, har laksurin lættligari kundi koma niðan.

Sum kunnugt heldur laksur til bæði í sjógv og feskvatni. Aftaná at hava verið gýttur uppi í áni, fer laksamurturin til sjós. Her veksur hann seg stóran og sterkan, og tá hann er fullvaksin, vendir hann aftur til ána, har hann varð gýttur, fyri at føra slektina víðari. Har gýtur hann og doyr.

Fimm sløg av laksi Laksur er ikki bert laksur. Tað verður roknað við fimm sløgum av laksi á hesum leiðum, og kallast tey á enskum Sockeye, Chinook, Coho, Pink og Chum. Alt eftir slagi er vektin á vaksnum laksi frá 2 til 55 kg. Alt eftir slagi er laskurin 2 til 7 ár, tá hann er kynsbúgvinn. Sockeye og Chinook ferðast 1350 km ella longri fyri at gýta, hini laksasløgini fara ikki so langt.

Í 1937 var International Pacific Salmon Fisheries Commission sett á stovn av Canada og USA. Síðan tá hevur nógv verið gjørt fyri at lætta um hjá laksinum at sleppa framat gýtingarplássunum omanfyri fossarnar. Fyri laksaslagið sockeye er tað umráðandi at sleppa framat einum vatni, har hann sleppur at gýta, tá tað ikki riggur hjá honum at gýta í eini á. Hetta hevur verið gjørt við at gera serligar fiskatrappur, og eru hesar gjørdar ymsastaðni í áni.

Fiskatrappurnar við Hell's gate vórðu opnaðar í 1945, og úrslitið hevur verið sera eyðsýnt. Í 1941 komu bert 1.100 fiskar fram til gýtingarplássini. Í 1973 var hetta tal komið uppá 250.000 og í 1981 var tað komið upp á 800.000 fiskar. Hetta hevur gjørt tað møguligt hjá fiskimonnum at veiða fleiri milliónir laksar.

Tað hava eisini verið gjørd onnur tiltøk fyri at verja unga laksin, sum t.d. við eftirgjørdum gýtingar-kanalum, og eru hesar gjørdar á fyra ymiskum stöðum í Fraseránni, og

hava tær bert fyri sockeye laksin kunnað merkt eina veiði uppá 600.000 laksar árliga.

Fiskivinnunevndin vónar at kunna endurskapa umstøðurnar soleiðis, sum tær vóru undan 1913, tá ólag fyrstu ferð kom á ána.

Við Hell's gate er gjørd ein serlig framsýning, sum vísir søguna hjá laksinum, og her verða eisini vísir filmar, sum lýsa hendan spennandi og gátuføra fiskin. Tað mest gátuføra er, hvussu laksurin kann vita júst hvørji á hann er gýttur í, og hvussu hann finnur fram til sín upp-runa. Tað verður sagt, at laksurin á ferðini ikki etur nakað aftaná at hann er farin úr sjónum, og at hann broytir útsjón, áðrenn hann gýtir og síðan doyr.

Jón hevur givið íkast til burðardyggja veiðu

Her koma vit so til lórvíkingin og kollfirðingin Jón Mikkelsen. Hann er vaksin upp í Kittimat meira ella minni saman við indianarum, har laksaveiðan er ein partur av teirra mentan og lívsgrundarlagi.

Hesir hava somu trupulleikar, sum fiskimenn aðra staðni í heiminum. Teir veiða fleiri laksasløg, sum hvørt sær verður roknað

Hell's gate, har møguleikin hjá laksinum at sleppa framvið er avgerandi fyri laksastovnar í Fraser áni

fyri at vera meira ella minni hótt. Afturat hesum er umráðandi, at tann smái laskurin sleppur undan, so hann kann vaksa seg "stóran og sterkan" fyri at koma til størri nyttu seinni.

Her er trupulleikin tann, at veiðan vanliga fer fram við gørnum, og í gørnum verður ikki gjørdur munur á fiskasløgum ella støddum. Her verður alt veitt, og tann fiskur sum fyrst er komin í gørnini, er vanliga deyður, og kann í hvussu er ikki sleppast aftur.

Men her hevur Jón verið við at skapa móguleika fyri burðardyggari laksaveiði. Hetta er gjørt við einum sokallaðum fiskahjól, sum er ein veiðireiðskapur, har allur fiskur verður hildin livandi eftir, at hann er veiddur, og tí ber til at sleppa tí fiski og teirri stødd avstað aftur, sum tað ikki er loyvt ella skynsamt at veiða. Hugskotið er nú ikki heilt nýtt. Fyrstu ferð tað varð nýtt har á leiðini var í 1870-unum, og vóru fiskahjól í upprunalíki nýtt fram til 1930, tá tað eydnaðist garnamonnum at fáa tey bannað.

Gomul uppfinning gjørd nýtilig
 Hóast prinsippið við teimum fyrstu fiskahjólunum var í lagi, so vóru ymsir vansar. Tey vóru stór og tung, og tí vóru tey sera trupul at manøvrera, og var tað sera avmarkað, hvussu brúkilig tey vóru í praktiskum fiskiskapi. Tey vóru nevnliga gjørd úr viði, sum lættliga brotnaði, serliga um t.d. ein viðabulur rak á tey. Skuldu tey kunna nýtast, var neyðugt við einum fiskahjól, har tað bar til at sleppa undan teimum umrøddu vansom. Tí máttu tey gerast úr aluminium, sum er eitt lætt og sterkt tilfar. Hvørt fiskahjól verður eisini lagað til umstøðurnar, har tey eru, sum t.d. um streymurin er størri ella minni. Hetta hevur eisini eydnast. Fiska-

hjólini verða eisini sett saman á ein serligan hátt, ið ger at tey kunnu standa ímóti stórum trýsti. Stórt sæð øll fiskahjólini hava hildið, og er hetta í sær sjálvum eitt sera stórt framstig. Arbeitt verður annars áhaldandi fyri at bøta um skipanina. Afturat styrki skuldu fiskahjólini vera so mikið bílig, at tað kundi gerast fíggarliga yvirkomiligt at leggja um frá gørnum til fiskahjól.

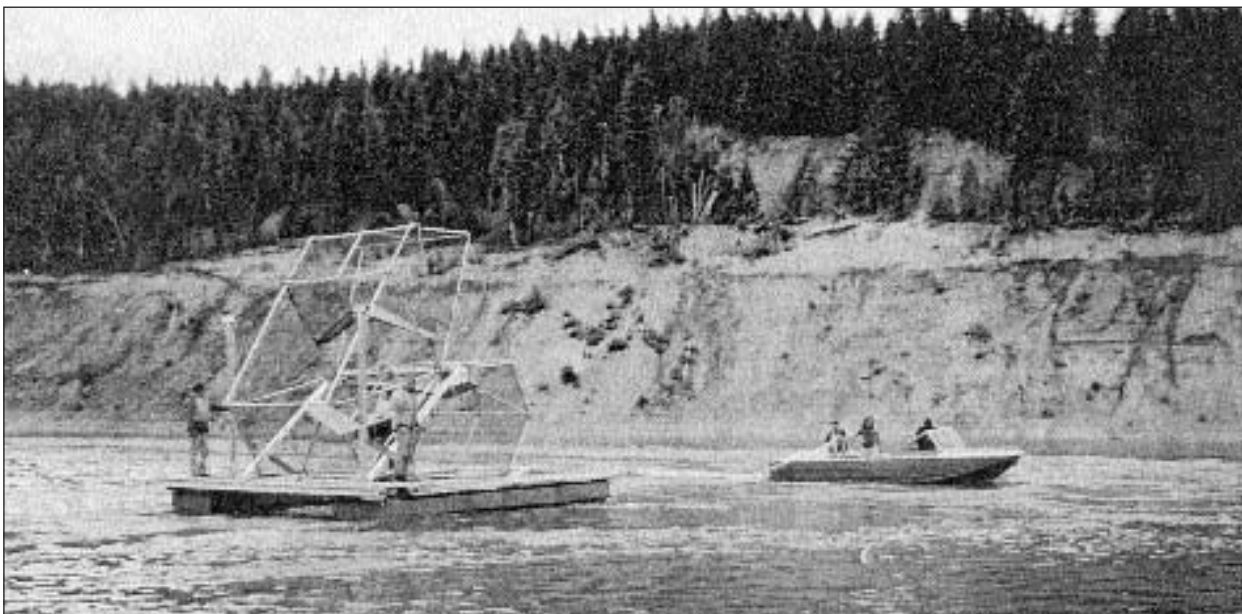
Hesa uppgávuna hevur Jón tikið uppá seg saman við Charles Muldon, sum er fiskivinnusamskipari, og sum er av indianskari ætt og eisini er kendur við laksaveiði. Sum sagt hevur Jón serligar fortreytir, tí hann kennir laksafiskiskapin frá sínum uppvøkstri, har hann hevur kunnað eygleitt, hvussu indianarar fiska laks. Ikki hevur tað havt minni týdning tað skynsemi, sum hann hevur arvað frá pápanum, sum eisini hevur gjørt slóðbrótandi arbeiði innan sítt øki, sum greitt er frá í aðrari grein.

Hetta hevur eisini eydnast væl. Fiskahjólíð er sera einfalt. Tað eru triggjar ella fyra kurvar, sum eru monteraðar á ein aksil, sum verður drivin runt av streyminum í ánni. Hetta ger tað móguligt at veiða laksin livandi. Og tí ber til við einum glúpi at taka tann óynska laksin og at sleppa honum avstað aftur. Hetta skal gerast við glúpi, tí indianararnir trúgva uppá, at laksur, sum er nortin av mannahond, doyri.

Tann laksur sum kann veiðast mest av er Sockeye, og ein talva í frágreiðingini hjá Jón og Charles vísir, hvussu væl fiskahjólíð riggar. Tølini vísa, at yvir eitt tíðarskeið uppá hálvan annan mánað vóru veiddir 13.824 laksar. Av hesum vóru 11.289, ella 81,7%, sockeye laksar, sum vóru tiknir, meðan 2.190, ella 15,8%, vóru sleptir avstað aftur, tí teir vóru ov smáir. Av laksa-

Hetta er ein av laskatrappunum.

Her er ein onnur lýsing av fiskahjólunum.

sløgum sum ikki skuldi veiðast, var veiðan bert 345 ella 2,5% av tí samlaða, og verður hetta roknað sum eitt stak gott úrslit og eitt rættiligt frambrot fyri burðardyggja laksaveiði.

Vit kunnu bert fegnast um, at tað skal hava borið til at fáa vart laksin á vestursíðuni á Canada á hendan hátt, og vit kunnu vera errin av, at tað er ein froyingur, sum hevur verið við til at gera hetta móguligt.

Jon Mikkelsen, P.Eng.

Instructor
 B.A.Sc., M.A.Sc. (Univ. of British Columbia)

Research Interests

Naval Architecture
 Fluid Mechanics
 Engineering Design
 Fishing Gear Design
 Engineering Measurement
 Sustainable Development

Teaching

Mech 201, 202, 301, and 302 Engineering Laboratories I - IV
 Mech 340 Statics of Marine Vehicles
 Mech 341 Dynamics of Marine Vehicles
 Mech 443 Experimental Ship Design
 Mech 441 Computer Aided Ship Design

Selected Publications

- Mikkelsen J., and Calisal S.M., An Experimental Study of the Hydrodynamics of Cylindrical Structures, Journal of Marine Structures, Vol. 6, Elsevier Science Publications Ltd., 1993, pp. 259-257.
- Mikkelsen, J., and Ned, M., Development of a Power Assisted Fishwheel and Bubble Lead for Use on the Lower Fraser River, Final Report, Fisheries and Oceans - Canada, 2001
- Mikkelsen, J., Beynon, W., and Smith, C., Design, Construction, and Testing of the Tsimshian Fishtrap for the Lower Skeena River, Final Report, Fisheries and Oceans - Canada, Nov. 2000
- Mikkelsen, J., and Muldon, C., Design and Testing of the Giscagaas Canyon Fishwheels and the Design of New Baskets for the Shedin Fishwheel, Final Report, Fisheries and Oceans - Canada, 2001
- Lovvorn, J.R., Liggins, G.A., Borstad, M.H., Calisal, S.M., and Mikkelsen, J., Hydrodynamic Drag of Diving Birds: Effects of Body Size, Body Shape and Feathers at Steady Speeds, Journal of Experimental
- Biology, Vol. 204, April 2001, pp. 1547-1557.
- Calisal, S.M., Akinturk, A., Howard, D., and Mikkelsen, J., Application of Motion Algorithms for Safe Fishing Vessel Designs, International Shipbuilding Progress, Vol. 46, No. 447, September 1999, pp. 319-341
- Calisal S.M., Howard D., and Mikkelsen J., A Seakeeping Study of the UBC Series, Marine Technology, Vol. 34, No. 1, SNAME, January 1997, pp. 10-23.

Laksurin sær eitt sindur øðrvísi út enn okkara.

Á heimasíðuni hjá UBC (The University of British Columbia) stendur hetta at lesa um áhugamál og avrik hjá Jón Mikkelsen.

Her síggja vit teir báðar Elias, høgurmeigin, og Sævar. Báðir eru hálvir føroyingar og hálvir íslendingar. Tað, sum teir hava í felag, er, at mammubeiggi Elias, Jakku, lærði til skómakara hjá abba Sævar, Knút skómakara, sum annars var ein sera kendur havnarmaður. Knút doyði í 1968.

Tað var tann tíðin, tá tað ikki var langt hjá nøkrum til nærmasta skómakaran. Í dag verða skógvar burturbeindir, tá fyrsta holið kemur á sollin, tí tað loysir seg neyvnan at umvæla teir. Men soleiðis var ikki fyrr. Tá vóru skógvarnir forsollaðir, so leingu sum yvirleðrið helt.

Í dag er langt millum skómakararnar av tí gamla slagnum. Men í Íslandi var fyrst í august ein rættilig skómakarasamkoma, sum var eitt pussugt samanfall av tilvildum.

Søgan byrjaði við, at vit á ferð til Vancouver í Canada á ITF kongress gistu hjá hálva gøtumanninum Elias Hansen, sum er umrøddur fyrr her í blaðnum. Elias er systirsonur Jakku Hansen, ið er tann gamli skómakarin í Gøtu. Hann verður 87 ár fyrsta dagin og er framvegis at hitta á verkstaðnum.

Elias arbeiddi hjá hitaverkinum í Reykjavík. Nakað herfyri fekk hann ein nýggjan arbeiðsfelaga, Sævar Hafsteinssonm, sum er hálvur føroyingur. Ein dagin fortelur hann fyri Eliasi, at Knút skómakarin í Havn var abbi hansara: Um hetta segði honum nakað! Um ikki, Jakku hevði lært til skómakara hjá Knúti, og her var blivið so væl ímillum, at har er vinskapur millum familjurnar tann dag í dag.

Elias spurdi so meg, um hetta við Knút skómakaranum segði mær nakað. Um ikki! Hann var ommubeiggi mín, og tískil vóru eg og Sævar trýmenning-

Her í hesum grastakta húsinum í Bringsnagøtu hevði yngri Knút skómakarin verkstað í nógv ár.

Ein rættilig skómakarasøga

heim at fáa ein drekkamunn saman við okkum. Tað var stuttligt hjá okkum báðum at hittast sum skyldmenn.

Sævar er 51 ára gamal, og hann er sonur Svanbjørg, dóttir Knút. Hon giftist í Íslandi við Hafsteinn Bjørnsson, og tey finga fyra børn. Tveir synir doyðu í bestu árum bert 35 ára gamlir. Hafsteinn doyði ungur fyri nógvum árum síðani, og Svanbjørg doyði fyrr í ár.

Sævar hevur ikki verið í Føroyum síðani 1961, tá hann var 10 ára gamal, men hann helt tað nú vera uppá tíðina at koma heim aftur. Hann er elektrikari og tað er í hesum eginleika, at hann arbeiddi hjá hitaverkinum, sum

leggur rør til heita vatnið í býnum.

Hann eigur 3 børn, og ein sonur er júst giftur. Her koma vit aftur til skómakarayrkið. Verðóttirin skal júst fara í gongd við at læra til ortopediskan skómakara. Hetta er ein arður frá pápa hennara, ið eisini hevur hetta sum starv. Her koma vit aftur til eitt samanfall. Tí systkinabarn Knút, abba Sævar, Jóhannes Jacobsen, í Fuglafirði, lærði til skómakara hjá mammubeigga sínum "gamla" Knút, og hann gjørdist seinni ortopediskur skómakari og arbeiddi sum slíkur í nógv ár.

So hetta var ein rættilig skómakarasøga!

ó.

Hetta er ein skómakaraverkstaður av tí rætta gamla slagnum. Uttast til høgur er "gamli" Knút, sitandi yngri Knút, og drongurin aftanfyrir er systirsonur gamla Knút, Jóhannes Jacobsen úr Fuglafirði, sum var skómakari fram til ellisár.

Fiskuvinnusmá-tjóðir og ES

Íslenski fiskimálaráðharrin, Árni M. Mathiesen, er annar útlenski fyrilestrarhaldarin á vinnudegnum. Hann kemur at tosað um ES og altjóða støðuna hjá einari lítari fiskivinnutjóð í norðuratlantshavi.

Í Íslandi hevur farna árið verið merkt av, at tjak aftur hevur tikið seg upp um støðuna hjá íslensku tjóðini í mun til ES. Íslenski uttanríkismálaráðharrin var ein av teimum sum opið hevur sagt, at landið eigur at umhugsa limaskap. Stórsta vinnufelagið, íslenska ídnaðarfelagið, hevur limaskap í ES sum eitt av fremstu málum sínum. Hinvegin eru fleiri hart ímóti, m.a. íslenska forsætismálaráðharrin David Oddson.

Í Noregi hava miðlanir fylgt væl við nýggja íslenska tjakinum um fyrimunir og vansar við ES limaskapi. Noreg er einsini partur av EBS, og hevur tí sama tilknýti til ES sum Ísland. Og Noreg er eins og Ísland ein fiskivinnutjóð.

Vit hava tí á vinnudegnum fingið Árni M. Mathiesen at geva eina kunning um íslenska ES tjakið. Hetta átti at verið áhugavert fyri okkum, sum eisini eru ein lítil fiskivinnutjóð í norðuratlantshavið.

Lýsing um studning til stráfóður

Studningur til stráfóður verður veittur við heimild í fíggjarløgtingslógini fyri 2002.

Umsøkjari skal:

- vera bókhaldsskyldigur sambært § 1B, pkt. 27 í løgtingslóg nr. 75 frá 24. okt. 1978.
- vera meirvirðisgjaldsskrásettur sambært løgtingslóg nr. 136 frá 8. september 1992 við seinni broytingum.
- hava latið minst 5000 kg av mjólk í farna ári og/ella
- hava latið minst 4 tarvaslakt eldri enn 15 mánaðar og/ella minst 4 kvígur. Undantíknir hesum treytunum í pkt. 4 eru framleiðarar í: Mykinesi, Gásadali, Koltri, Skúvoy, Dímun og Fugloy.

Umsóknarbløð verða send teimum, ið finga stráfóðurstudning í 2001.

Onnur fáa umsóknarblað við at ringja til Føroya Jarðarráð, tlf. 31 11 80 í seinasta lagi 20.9.2002.

FØROYA JARÐARRÁÐ

Postrúm 50 · R. C. Effersøesgøta 4 · FO-110 Tórshavn · tlf. 31 11 80 · fax 31 11 85 · teldupostur: fj@fj.fo

Vetrarferðaætlan fyri M/F Norrönu

14/9-2002 - 10/5 2003

Ferðaætlan fyri M/F Norröna 14.09.2002 - 30.12.2002

Siglingarleið	Dagur	Koma	Fráferð	September	Oktober	November	Desember
Hanstholm	Leygardag	13.00	17.00	14 21 28	05 12 19 26	02 09 16 23	30 07 14 21 28
Lerwick	Sunnudag	15.00	16.00	15 22 29	06 13 20 27	03 10 17 24	01 08 15 22 29
Tórshavn	Mánadag	06.00	-	16 23 30	07 14 21 28	04 11 18 25	02 09 16 23 30
Tórshavn	Hósdag	-	22.00	19 26 03	10 17 24 31	07 14 21 28	05 12 19 26
Lerwick	Fríggjadag	12.00	13.00	20 27 04	11 18 25 01	08 15 22 29	06 13 20 27

02.01.2003 - 10.05.2003

Siglingarleið	Dagur	Koma	Fráferð	Januar	Februar	Mars	April	Mai
Hanstholm	Leygardag	13.00	17.00	- 04 11 18 25	01 08 15 22	01 08 15 22 29	05 12 19 26	03
Lerwick	Sunnudag	15.00	16.00	- 05 12 19 26	02 09 16 23	02 09 16 23 30	06 13 20 27	04
Tórshavn	Mánadag	06.00	-	- 06 13 20 27	03 10 17 24	03 10 17 24 31	07 14 21 28	05
Tórshavn	Hósdag	-	22.00	02 09 16 23 30	06 13 20 27	06 13 20 27	03 10 17 24	01 08
Lerwick	Fríggjadag	12.00	13.00	03 10 17 24 31	07 14 21 28	07 14 21 28	04 11 18 25	02 09*

* Koma Hanstholm leygardag 10.05. kl. 13.00

Einvegis ferðaseðlakostnaður fyri hvønn

	4-koyggjuk. við WC/bað	2-koyggjuk. við WC/bað	Luksus- kamar	Bilar undir 5 m.	Eyka metur	Motor- súkkur	Súkkur
Føroyar - Danmark ella hinvegin	1.200,-	1.520,-	2.240,-	720,-	160,-	280,-	80,-
Føroyar - Hetland ella hinvegin	720,-	900,-	1.180,-	440,-	80,-	180,-	20,-
Danmark - Hetland ella hinvegin	720,-	900,-	1.180,-	440,-	80,-	180,-	20,-

Bilpakkar Tórshavn-Hanstholm ella hinvegin

	4-koyggjuk. við WC/bað	2-koyggjuk. við WC/bað	Luksus- kamar
Bilur + 4 Pers.	4.200,-	5.160,-	7.560,-
Bilur + 3 Pers.	3.080,-	3.800,-	-
Bilur + 2 Pers.	2.360,-	2.840,-	4.040,-

Bilpakkar Tórshavn-Lerwick ella hinvegin

	4-koyggjuk. við WC/bað	2-koyggjuk. við WC/bað	Luksus- kamar
Bilur + 4 Pers.	2.540,-	3.100,-	3.980,-
Bilur + 3 Pers.	1.880,-	2.300,-	-
Bilur + 2 Pers.	1.420,-	1.700,-	2.140,-

2 ferðist tvey - gjalddið fyri ein!
galdandi til og við 3. mai 2003

Ferð fyri tvey vakaln við bili
Tórshavn - Hanstholm og aftur
12 koyggjukamari við WC/bað **2.990,-**

2 ferðist tvey - gjalddið fyri ein!
galdandi til og við 3. mai 2003

Ferð fyri tvey vakaln við bili
Tórshavn - Lerwick og aftur
12 koyggjukamari við WC/bað **2.200,-**

Shetlands Cruise hósdag - mánadag

	4-koyggjuk. við WC/bað	2-koyggjuk. við WC/bað
Grand-/Queens Hotel	1.550,-	1.730,-
Shetland-/Lerwick Hotel	1.690,-	1.870,-
Herrislea House Hotel	1.550,-	1.730,-
Privat Gisting	1.280,-	1.460,-
Vallaraheim	1.010,-	1.190,-

Pakkaferð við innivist í 9 dagar

	4-koyggjuk. við WC/bað	2-koyggjuk. við WC/bað
Grand-/Queens Hotel	4.100,-	4.280,-
Shetland-/Lerwick Hotel	4.940,-	5.120,-
Herrislea House Hotel	4.100,-	4.280,-
Privat Gisting	3.220,-	3.400,-
Vallaraheim	2.030,-	2.210,-

Íroknað prísir er:

Ferðin aftur og fram við Norrönu í einum av nevndu kamarsslögum. Fyri Shetlands-cruise 2 nætur og vikuferð 9 nætur v. morgunmati á einum av nevndu gistingarstöðum. Á vallaraheiminum er ikki íroknaður morgunmatur. Á hotellunum og fyri privata gisting er innivist í dupltekamari, meðan á vallaraheiminum í felagsrúmi. Fyri børn, einakamar, eykasong eru aðrir prísir galdandi. Nærri fæst at vita á skrivstovu okkara.

1 vika í summarhúsi í Easterhoull Chalets

	4-koyggjuk. við WC/bað
Hús við 2 rúnum	4.940,-
Hús við 3 rúnum	5.630,-

Danland -

2 vaksin og 2 børn við bili

galdandi frá 14.09.2002 til 10.05.2003

Blakhus • Egeftoft (myndin) • Hirtshals
Gisting 7 nætur **4.995,-**

Pakkaferð við gisting á hotelli

Fyri hvønn við 2 ferðandi í bilinum
galdandi frá 14.09.2002 til 10.05.2003

Gisting	Hotel Hanstholm Hanstholm	Park Hotel Aalborg
7 nætur	3.290,-	3.350,-
	Hotel Excelsior København	
	3.795,-	

Íroknað prísir er:

Ferðin aftur og fram við Norrönu í 4-koyggjukamari við WC/bað. Uppihald nevnda dagatal á omanfyrenevndu hotellum í dupltekamari við WC/bað. Á hotellunum er morgunmatur íroknaður.

tearm85

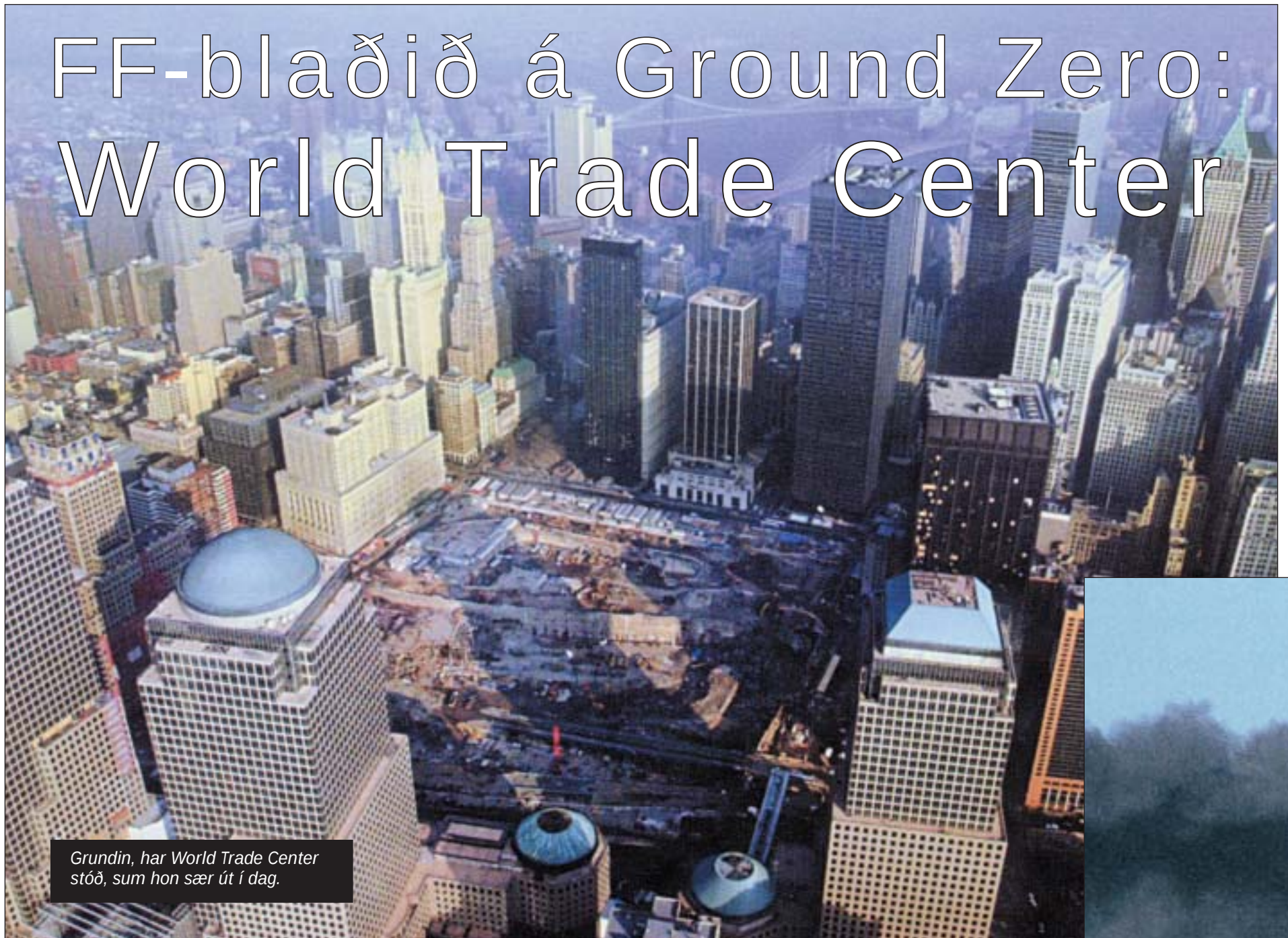

SMYRIL LINE

Tel 34 59 00

e-mail: booking@smyril-line.fo • www.smyril-line.fo

FF-blaðið á Ground Zero: World Trade Center

Grundin, har World Trade Center stóð, sum hon sær út í dag.

FF-blaðið hevur vitjað á staðnum, har heimurin varð skakaður fyrri júst einum ári síðani.

Í gjár var júst eitt ár síðan hin minniliga 11. september, sum skakaði heimin.

FF-blaðið hevur júst verið á staðnum, har World

Trade Center stóð í síni tíð sum ein ímynd av einum veldigum USA. Vit hava verið á rundferð á økinum, har hesar ræðuligu

og ógvusligu hendingar fóru fram.

Hetta hava vit gjørt saman við eini føroyskum ferðaleiðara, sum enn tá

arbeiðir á hesum økinum. Talan er um Dan Sivertsen, sum var frásøgumaður í sjónvarpinum hendan dagin fyrri einum ári síðani.

Dan er føroyingur, sonur Jonnu og Hans Sivertsen, sum eru ættað úr Vági og Klaksvík, men sum hava virkað sum trúboðarar í Nuuk í Grønlandi í eitt mannaminni. Hetta merkir, at Dan saman við sínum systkjum er uppvaksin í Grønlandi, men hann er eins nógv føroyingur fyrri tað. Dan er upprunliga tyrlumekanikari, men fyrri nøkrum árum síðani fór hann til at lesa lögfrøði fyrst í Danmark og síðan í USA, og hann hevur í fleiri ár arbeitt hjá tí elstu sakføraraskrivstovuni í New York, sum kallast Cadwalader, sum hevur deildir ymsa staðni, m.a. Washington og London. Í fyrítøkuni arbeidda umleið 475 advokatar og tað eru tilsamans yvir 1.000 starvsfólk tilsamans.

Dan er giftur við amerikanskari kvinnu, sum er ættað av Jamaica. Tey búgva í New Jersey, sum er grannastaturin hjá New

Hetta er Seaport, sum er upprunahavnin í New York, og sum er beint við WTC. Her er nógv at síggja hjá tí, sum hevur áhuga fyrri skipum. Her er eisini ein fiskamarknaður.

York. Men kortini er hann beint við. Dan skal bert yvir um brúnnu frá Manhattan fyrri at vera við hús. Tey bæði eiga eina árs-gamla dóttur.

Skrivstovan hjá Dan er í Maiden Lane, ið er beint við har World Trade Center var. Hendan vanlukku dagin 11. september var Dan ikki farin til arbeiðis, tá fyrsta flogfarið rakti. Hetta fekk hann at setast aftur hendan dagin, men heimanífrá kundi kann eygleiða alt, sum gekk fyrri seg, og sum er væl og virðiliga greitt frá frammanundan.

Dan kendi ikki sjálvur nakran, sum doyði í WTC, men kona hansara kendi ein lestrarfelaga, sum arbeiðdi í tí seinna bygninginum, sum flogið varð inn í. Tá flogið varð inn í fyrra bygningin, royndi

hon at sleppa sær út oman gjøgnum trappurnar, men her var stongt, tí leiðslan í bygninginum metti, at tað var meira vandamikið at fara út enn at vera inni. Summi, sum ætlaðu sær út á sama hátt, sleptu sær upp aftur til eina óvissa lagnu, meðan onnur, sum hesin lestrarfelagin, vóru standandi.

Dan var sera beinasamur. Hóast hann hevði nóg mikið at gera, nýtti hann ein tíma at ganga runt við okkum, og hava vit her eina myndafrásøgn frá hesi serligu rundferð. Dan sigur, at 11. september sjálvsagt var eitt ræðuligt bakkast bæði fyrri býin New York og ikki minst fyrri hetta øki. Men nú eru umstøðurnar við at gerast normalar aftur.

Hesa mynd gloyma fólk ikki aftur. Annar bygningurin er raktur, og seinna flogfarið er júst við at raka hin.

Her eru bygningarnir niðurrapaðir.

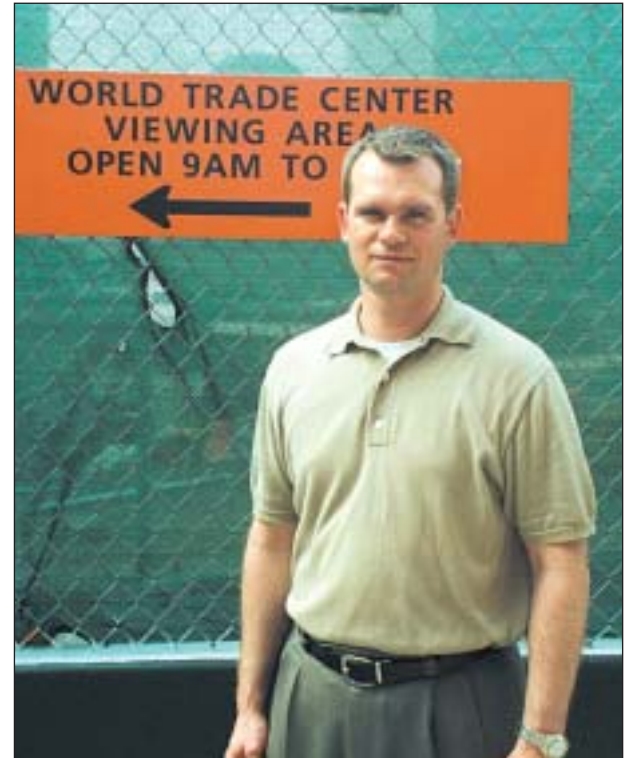
Her er børsurin í New York, sum hevur avgerandi týdning fyrri heimshandilin. Byrjanin var sòla av trælum úr Afrika.

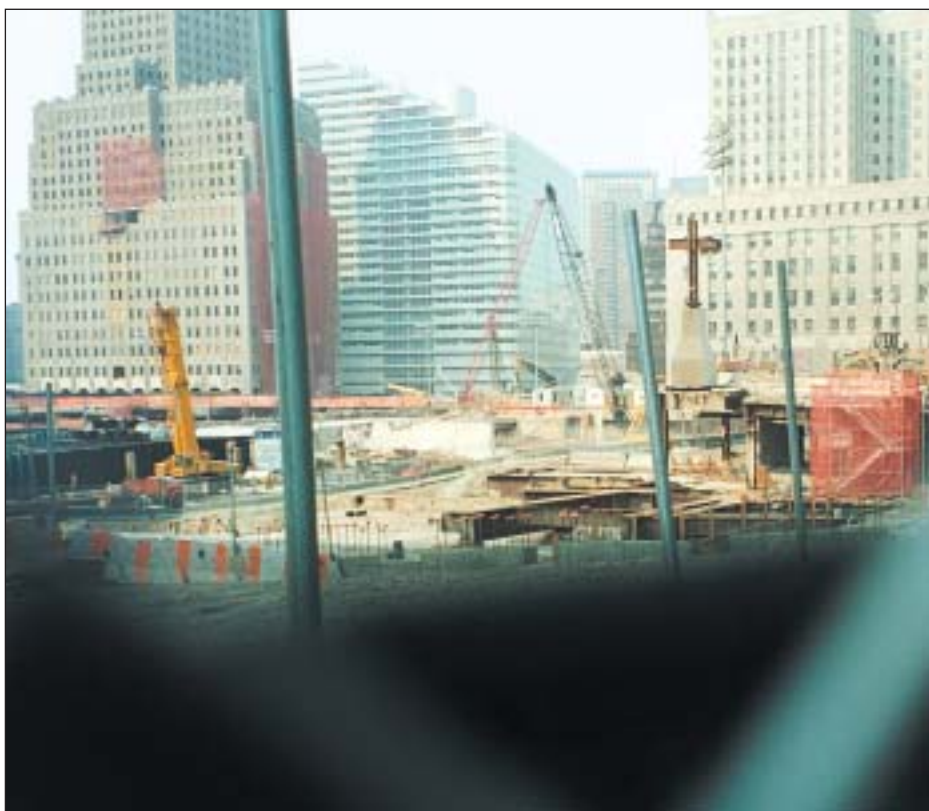
Framhald á næstu síðu

Økið á leiðini er framvegis sera nógv merkt av hendingini 11. september. Fram við hesi girðing eru hongdir ognarlutir hjá teimum sum doyðu áskrivað heilsanum frá teirra avvarðandi.

Her sæst Dan beint við girðingina til ex. World Trade Center. Her hevur hann gingið framvið nógvar nógvar ferðir bæði undan og eftir 11. september.

Hetta er ein av leivdunum, sum varð funnin í WTC, og sum kom at síggja út sum ein krossur. Hann stendur nú á grundini sum eitt minni um tey, sum fórust.

Føroyingar við World Trade Center næstan eitt ár seinni. Uttast til høgru er tað Dan Sivertsen, sum var eygnavitni til tað, sum hendi.

Støðleiðari til Shell í Klaksvík

Í sambandi við at P/F Føroya Shell yvirtokur Shell Quick Service frá Dáva Joensen og at avgreiðsluskjalavirkið í Norðoyggjum samstundis verður flutt av Grótrætt inn á støðina, verður við hesum søkt eftir leiðara.

Starvið:

Vit kunnu bjóða eitt sera spennandi starv, sum bæði fevnir um dagligu leiðsluna av Shell-støðini, av øllum sálvarbeiðinum, rakstrinum og av umsiting okkara í Norðoyggjum. Samstundis umfatir starvið eisini ábyrgdina av gomsluni á Grótrætt.

Eginleikar:

Vit ímynda okkum at umsøkjarin

- hevur góð leiðsluevni
- er ein góður seljari
- er iðin og ágrýtin
- dugir at arbeiða sjálvstøðugt
- er miðvisur og framsókin
- hevur staðkunnleika
- er fjølbroyttur og smidligur
- hevur orðanssans
- er dugnaligur í samstarvi við viðskiftafólk og starvsfelagar
- tekur undir við handilsmeginreglunum hjá Shell (sí www.shell.fo)

Løn:

Vit bjóða eina góða løn við eftirlønarskipan, ið verður ásett í samsvari við útbúgving og royndir.

Umsóknir:

Áhugað kunnu senda umsókn við neyðugum skjølum og merkt "Leiðari Klaksvík" til P/F Føroya Shell, Viðarnes, 100 Tórshavn, í seinasta lagi 30. sept. 2002. Allar umsóknir verða viðgjørdar í trúnaði. Fyrirspurningar viðvíkjandi starvinum kunnu setast til Erling í Liða, sölur- og marknaðarleiðara ella Hákun Djurhuus, stjóra á telefon 347400.

P/F Føroya Shell hevur deildir í Klaksvík, Suðuroy, Eysturoy og Tórshavn. Tað eru 10 Shell-staðir kring landið og uml. 100 fólk starvast hjá Shell í Føroyum. Shell eigur og rekur eisini langabátin "MAGN". Árliga umsetur Shell fyri uml. 400-500 mió. kr. Virksemið hjá Shell í Føroyum hevur síðani 1973 verið í føroyskum partafelag, sum er ein partur av Royal Dutch Shell.

www.shell.fo

Tá FF-blaðið var í Íslandi herfyri, varð vitjað á Akranesi, har gamla føroyska sluppin "Sigurfari" stendur sum ein minnisvarði um bæði íslenska og føroyska fortíð. Sigurfarið var ein av teimum skuppunum, sum helt longst á og mundi vera í drift fram í 1970-ini. Hon hevur helst eisini verið tann sluppin, sum helt longst á við sjálvdrátti. Upprunaliga varð sluppin keypt úr Íslandi, so tá hon varð lögð, vildu íslendingar hava hana aftur.

Vit endurgeva annars frásøgnina hjá J. Símun Hansen úr Havið og Vit um Sigurfari, og hava nakrar myndir, sum lýsa hana í dag. Tað ljóðar annars, at hon er við at farast, tí tað er ikki bert sum at siga tað, at seta eitt gamalt træskip upp á land.

Á hesum dekki hava nógvir føroyskir fiskimenn drigið mangan toskin.

Saman við Sigurfarinum standa eisini fleiri gamlir útróðrabátar úr Íslandi.

Navnið er til enn.

Í januar 1920 keypir Søren Sørensen á Viðareði Sigurfari úr Íslandi. Hetta er tiltikið illveðursvár og stríggið gekk at koma til Føroya við henni. Kristoffur Ziska reiddi Sigurfari út í nøkur ár. Síðan Segl-húsmenninir keyptu hana, hava teir reitt hana út. Sigmund Michelsen førði hana trý tey fyrstu árin, og Jákup Andreas Poulsen í Gøtu eini tvey ár. Jóí á Húsum førði hana síðan í nógv ár. Aðrir sum hava ført Sigurfari í styttri og longri tíð eru t.d. Jógvan Sigurdsson, Heini í Kunoy, Gøtu Poli og Urbanus Olsen.

Tað gekk ógvuliga trupult bæði á ein og annan hátt hjá Sigurfarinum at koma til Føroyar. Heimferðin er gott dømi um, hvussu stríggið og leingi tað kundi ganga, tá bara seglini vóru at líta á. Ein, sum var við, greiðir soleiðis frá:

“Miðskeiðis í november mánað í 1919 fóru vit seks í tali yvir til Reykjavíkar eftir skipinum, men so stríltið gekk at sleppa avstað, at fyra fóru heim aftur til jóla. Ikki fyrr enn 19. januar sluppu vit av Reykjavík. Vit vóru bert tveir føroyingar, Sigmund í Árnafirði, sum var skipari, og Ziska á Fløttinum, og so fyra ísleningar, sum vildu sleppa til Føroyar. Fyrsta dagin var veðrið gott, men um kvøldið ruskaði hann beint ímóti og helmaði ikki í aftur. 1. februar fingur vit botn við Føroyar, men tá kom rætt ódnarveður lágt við kavaroki. Bummurin brotnaði, hon fór at leka, so dúrkið í lugarinum fleyt, provianturin gekk undan og brennið við. Til alla lukku var farmurin fyri ein part

matvørur, kremkeks, rosinur og kjøt. Tað var einki tvíþýti í tí, antin máttu vit svølt í hel ella máttu vit seta á farmin. Bummurin varð sagaður sundur til brenni og klæðningurin í lugarinum mátti eisini í eldholið. Í hesum veðrinum róku vit inn í brimið Meðalandsbuktini, sluppu tó út aftur og hildu norð við landinum. Ætlanin var at seta inn á Seyðisfjørðin, men komnir út fyri fjørðin var illveðrið aftur á kroppinum og ólíkindi at seta inn, men vit hildu kortini á og komu inn í øllum góðum. Tann 27. februar ankraðu vit inni á firðinum. Baturin var so illa farin, at hann mátti lappast saman við segldúki, áðrenn hann kundi setast út. Vit vórðu væl móttiknir av íslendingum, sum bóru okkum heitan mat, ið vit ikki høvdu smakkað í langar tíðir. Her lógu vit í 12 dagar, fingur proviant og brenni, men ongan bumm. Fýra norðmenn, sum vóru rýmdir av dampara, ið lá á firðinum, komu heim við okkum. Hesa ferð gekk betur, men vit høvdu tó fimm dagar um ferðina og vóru á Klaksvík 16. mars. Tó ikki var sloppið enn, spanska sjúkan gekk í Íslandi, og vit máttu verða liggjandi umborð í 10 dagar, so ikki sluppu vit í land fyrr enn 26. mars, tá høvdu vit verið burtur í 4 mánaðir”. Frásøgumaður er Ziska Jacobsen, sum í 1930 gjørdist kendur sum hetjan frá Ernestine.

Sigurfari fekk motor í 1929 og í 1932 fekk hon eisini radiomóttakara. Tað var fyrsti móttakari, sum var umborð á skipi úr Klaksvík.

Framhald á næstu síðu

Akranes hefur eisini sín minnisvarða yfir teir sum eru farnir á sjónum. Á minnisvarðanum stendur: Sjómanslíf í Herrans hendi helgast fosturjörð.

Annars verður sagt
um Sigurfari:
KG 378. Slupp.
86,41 tons brutto,
42,96 netto.
Longd 74,5 fót.
Bygd í Burton Strater í
1885.
Ognarviðurskipti:
13/1-1920 keypir Søren
Sørensen, keypmadur, Við-

areiði, úr Reykjavík. 28/1-1921 keypa Christoffer Fr Ziska, keypmaður, og Sigmund Nicolaj Michelsen, skipari, báðir úr Klaksvík, hvør sína helvt. 23/1-1922 Kristoffur Ziska helvtina frá Sigmund Michelsen. 4/12-1926 keypa Johann Olafur Sigurdsson, skipari, Húsum, og Hans Erik

Olsen, Kl., skipið frá C.Fr. Ziska.
30/1-1937 keypir Hans Erik Olsen, skipari, Klaksvík, 2/3 í skipinum og Joen Joensen, seglmakari, 1/3. 21/3-1953 keypir p/f Joensen & Olsen, Klaksvík, skipið frá H E Olsen og J Joensen.

Sigurfari í ferð við at landa.

Javnt fallandi fiskaprísir

Tað er ðllum kunnugt, at prísirnir á feskfiski eru falnir nógv í ár í mun til í fjør. Tað hava tó verið ymisk tøl frammi alt eftir hvat tíðarskeið, tað verður sammett við.

Men vit hava her eina uppgerð yvir miðalprísir á Fiskamarknaðinum á Toftum fyri tíðina 1.1. til 31.8. 2002, og hesir prísir verða sammettir við prísirnar sama tíðarskeið í 2001.

Vit hava tikið tey mest áhugaverdu fiskasløgini, og her hevur gongdin verið hendað:

	<u>2001</u>	<u>2002</u>	<u>Broyting í %</u>
Toskur	17,73	12,85	-28
Hýsa	14,56	12,00	-18
Brosma	7,62	6,28	-18
Longa	14,90	13,38	-10
Blálonga	8,80	8,16	- 7
Upsi	4,89	4,70	- 4
Kongafiskur	9,45	9,52	+1
Havtaska	33,56	30,17	-10
Reyðsprøka	19,17	17,95	- 6
Tunga	20,14	20,83	+ 3
Svartkalvi	18,86	18,38	- 3

Samanumtikið fyrri öll fiskaslögini er lækkingin 16%, og er hetta sjálvsagt ein sera stór lækking. Her skulu vit tó minnst til, at fiskamarknaðurin fær lutfalsliga nógvan tosk, har lækkingin er hægst. So um allar landingar vórðu taldar saman, høvdu tey 16% verið nakað lægri. Men hinvegin er hetta "verðins gongd". Fiskaprísir eru allar tíðir farnir upp og niður. Og fiskiskapurin hevur verið í lagi, so árið er framvegis gott.

Fiskamarknaðurinn hefur fengið 4% meira av fiski í ár enn somu tíð í fjør nevnliga 35.500 t. móti 34.200 t. í 2001. Tað er komið væl meir av toski, nevnliga 20% meira, meðan tað er komið minni av brosmu, longu, kongafiski og svartkalva.

Fráboðan um seismikkvirksemi

Lýst verður at seismiskar kanningar verða gjørdar á hesari havleið

Útnyrðingshornið	60045' N og 005024' W
Útsynningshornið	60024' N og 005024' W
Lanndsynningshornið	60024' N og 004030' W
Landnyringshornið	60045' N og 004030' W

Felagið Petroleum Geo-Services (PGS) kannar øki
Kanninganar verða gjørdar vegna BP Exploration Operating Company

Byrjað verður	29.08.2002
Arbeiðið tekur væntandi	3 vikur
Skipanavn	Falcon Explorer
Kallibókst/Heimstaður	P35Y7, Cypros
Fiskiveiðiumboð	Armann Lamhauge

Samband fast við hjálparskipið "Acquarius" á VHF rás 16

Upplýsingar um dagligar seismiskar fráboðanir og ávaringar
fáast á sjálvvirkandi telefonskipanini 35 13 05, ella á telefon 35 13 00

Toll- og
Skattestyre
Finans

Toll- og Skattebetj.
Forsøger at skærpe under
Pensionskassen.

Lignosum, clemens en
 m.a. de Sydenhe
 + skandigina
 + lailigina
 + ewig ligina
 + lachemiss-sandigina
 + avgsandiginaen.
 stor og rix
 skoldskovvejning og
 lailigina.

Findeggjag og
menningur á milli
Stjórnar og Alþingis.
Einn af þessum
skilbrigðingum hefur
talið á.

www.bellis.com.au

Barna- og hjúnapeningur

Innsending av barnapeningi, hjúnapeningi
v.m. verður frá 1. október 2002 umsið af
Toll- og Skattstofu Færoja

EYSTEROYAR OKI SALTANGARA

Allir fyrirsparningar v.m. viðvikjandi innheimtingu
af nevnda þingi verða hlutvegir afgreiddir af:

Toll- og Skatteforvaltningen

L'Espresso 1998

Heiðavæðing

Pasternoga 225

600 Sakamanga

Tr. 448588

Telefax: 448481

E-post: cystiroy@toliskatt.is

we make fishing more profitable

Vit framleiða og umvæla øll slag av trolum, so sum:

- Rækjutrol ■ Botntrol ■ Flóttrol ■ Semipelagisk trol

Vit framleiða og umvæla snurpunótir til:

- Lodnu ■ Makrel ■ Sild

Vit framleiða og umvæla nótir til alivinnuna umframt:

- Vaska og impregnera nótir
- Levera kompletar fortoyningar, akker, tog o.a.

Annars hava vit alla útgerð til trol, nótir og alivinnuna

VÓNIN LTD.

Havudsskrivstova:
 Vónin P/F
 Bakkavegur 22
 530 Fuglotjørður
 Telefon 444 246
 Telefax 444 579
 www.vonin.com

Tórshavn:
 Álaker
 Telefon 35 43 91
 Telefax 31 33 19

Miðvágur:
 Telefon 33 29 46

UNITED

seafood

Starvsfólk

Føroya Fiskavirking Vestmanna søkir eftir røskum fólki til alt vanligt flakaarbeiði so sum:

- + landing
- + maskinskering
- + reinskering
- + trukkoyring, o.s.fr.

Tey, ið sett verða, kunnu byrja beinarvegin.

Arbeitt verður í vaktum.

Áhugaði kunna ringja til virkið tel 424655 og tel 214655.

Løn sløtt, sáttmála.

Føroya Fiskavirking
 Vestmanna Strøg 11
 P.O. Box 3183
 110 Tórshavn
 Tæ 35 55 53
 Tæ 35 55 50
 www.unityfo

FØROYA FISKAVIRKING

SKIPASMIÐJAN

Filtur

Brennoljufiltur
 Sm. oljufiltur
 Luftfiltur
 Vatnfiltrur

P/F Tórshavn: Húsnæði
 Tel: 31 11 55 - Fax: 31 11 25

P/F Skipasmiðjan & Skúli
 Tel: 44 11 55 - Fax: 44 11 25

24 tíma Tælt
 Út: 21 11 55

www.faroeyard.fo - E-mail: skie@faroeyard.fo

Blákrossheimið

Blákrossheimið er ein viðgerðarstovnur fyri rúsdrekka- og rúsevnismissnýttarar og avvarandi teirra.

Hevur tú ella onkur tú kennir trupulleikar við rúsdrekka ella rúsevnum, ert tú vælkominn at seta teg í samband við Blákrossheimið á tlf. 315575, sum svarar alt samdøgrið.

Vit kunnu m.a. bjóða...

- avrúsan og viðgerð
- einstaklinga samrøður (ambulant viðgerð)
- samrøður saman við familjuni (familjuviðgerð)
- eftirviðgerð - búpláss í búfelagsskapi

Øll starvsfólkini á Blákrossheiminum eru yrkisfólk og alt fer sjálvandi fram í trúnaði.

Vit vilja fegin hjálpa tær

Blákrossheimið
 Lynggøta 12

FO-100 Tórshavn
 Tlf. 31 55 75

Seinasta freist at lata fiskamerkir inn,
sum skulu luttaka í lutakasti um 10.000
kr., er 20. september.

Fiskirannsóknarstovan · Nóatún · Boks 3051 · FO-110 Tórshavn

Bjargingarútgerð á sjógvi og landi

Vit bjóða tað besta innan bjargingarbátar,
bjargingarvestar, eldslökkkiútgerð, bjargingar
trygdarútgerð.
Umboð fyri kenda
danska merkið
"Viking".

P/F Gummibátatænastan

Mannaskarð 4, Postboks 3223, 110 Tórshavn
Tel. 31 49 13, Fax 31 06 56, E-mail: gummibad@post.olivant.fo

- Bjargingarbátar
- Bjargingarnet
- Yvirlivilsdraktir
- Flótiðraktir
- Bjargingarvestar
- Bjargingarkransar
- Epirbar/neyðsendarar
- Radartranspondarar
- Eldslökkjarar
- Eldævaringar
- Branddraktir
- Umvælingar
- Eftirlit

Tær bestu og bíligastu loysnirnar uppá

GDMSS-Radioútgerð	Furuno/Silor/JRC/I-Com
Radar við ARPA og Plottara	Furuno/Simrad/JRC
Ekkolodd-útgerð	Furuno/Simrad/JRC
Sonara-útgerð	Furuno/Simrad/kaio-
Navigation-útgerð	Furuno/Simrad/JRC
Navigation Plottara	Furuno/MaxSea/Simrad, Sodena
Autopilot - stór og lítil skip	Furuno/Robertson/Sperry
Autopilot - til bátar	Timco
Satellite Kumpass - 3xGPS	Furuno
Satellite - Navigation	Furuno/Simrad/JRC
Satellite - Kommunikations	Furuno/T&T/Sailor
Satellite - Sjónvarp	Applied/Sea Tel
Trol-sensorar og kabinett	Scanmar/Simrad
Gyrokumpass	Sperry/C-Plath/Anschutz

Sp/f Contrive Jsp Ltd.

FO-700 Klaksvík, Tlf.: 455244 - 214244, Fax: 456945

Søla og service:
Sjálvandi hava vit
útgerð til GMDSS
SYN og Service,
sum vit eisini gera

SELIR TÚ

skipa- ella bátaútgerð?

So er FF-blaðið einasti
holli boðberin, sum fer
umborð á skipini – um-
vegis reiðaríini – hvønn
útgávudag.

Gerið eina skilagóða
lýsingaravtalu við
okkum.

Tlf: 31 15 69

Fax: 31 87 69

T-post: ff-blad@post.olivant.fo

Føroya størsta úrval av handskum

- Gummihandskar
(t.d. Japan-handskar, Marygold
og aðrar special handskar)
- PVC-handskar
(Center Plast v.m.)
- Eingangshandskar
(Latex gummi)
- Arbeidshandskar
(svínaskinn, oksahúð, o.a.)
- Sveishandskar
- Wirehandskar

Stórt úrval
av flaka- og
kryvjingar-
knívum

Eisini fáast
vælumtóktu
knívahvess-
ararnir

Heil- og smásøla
Pf. Herman Winther

Tlf: 361320 · 361620 · fax: 361158 · FO-240 Skopun

Skal skipið vaskast?

Tosið fyrst við EYSTUROYAR REINGERÐ

- Serkunnleiki innan vasking av aptering
- Vasking av maskinrúmi
- Reinsa teppi
- Bona gólv
- Reinsa koyggju og forheng
- Reinsa gamalt bonivoks
- Seyma nýggj forheng
- Útvega máttur, brúsuforheng, voksdúkar v.m.
- Brúsubakkar "Homequeen vinyl"
- Eisini leggja vit nýtt linoleum ella teppi á dúrkið

Eysturoyar Reingerð

Postboks 41 · FO-650 Toftir · tlf./fax: 44 89 88
fartlf: 22 53 50 · teldupostur: nch@post.olivant.fo

Vit hava... ...alt til línu- og snellufiskiskap

- Svøvlalínu frá 3,5 mm til 9 mm. Tygum avgera sjálvur, hvussu langt skal verða millum svøvlarnar
- Stórt úrval av teymum og húkum
- Eisini sjóklæðir frá innast til uttast

TEYMAVIRKIÐ PF

Heiðavegur
FO-620 Runavík
Tlf: 447265
Fax: 448244
Fartlf: 219412

T-postur: teymavir@post.olivant.fo

Tosið tí altíð fyrst við okkum!

Ja takk!

Eg ynski at gerast haldari av FF-blaðnum
fyri bert 50 krónur um ársfjórðingin

Verður sent ópostað - vit gjalda postgjald

Navn:

Bústaður:

Bygd/býur:

FF-blaðið - postsmoga 58 · FO-110 Tórshavn

Tlf: 31 15 69 · Fax: 31 87 69
T-postur: ff-blad@post.olivant.fo

Jarnbrúðarparið Elin og Mogens Lützen

Tann 20. august kundu eini kend hjún í Havn halda ein sjáldsaman dag, sum tað bert er unt teimum fægstu hjúnum at uppliva. Tá høvdu tey nevniliga verið gift í heili 70 ár, og kundu tískil halda jarnbrúðleyp.

Tey gjørdu ikki nakað burtur úr degnum. Men sum ein, ið hevur kent tey í ártíggir, skulu tey tó fáa eina heilsan.

Mogens er føddur 20. august 1909, og er hann sonur Ellen og Valdemar Lützen, sum grundleggði handilsfyrirkjuna við sama navni. Hon hevur havt eitt stórt virksemt gjøgnum tíðirnar, men serliga gjørdist hon kend millum manna fyri sølu av "kul, koks og brænde".

Tað kom at gerast Mogens, sum kom at dríva fyrirkjuna víðari aftaná pápan. Hann fekk útbúgving í Danmark og starvaðist har, inntil hann fyrst í 30-unum fekk boð um at koma heim aftur. Tá vóru tíðirnar ringar í Føroyum, so hetta hevur kravt sín mann.

Tá fóru tey eisini undir sølu av olju, bensini og

petroleum, sum varð selt til skip og húsarhald kring landið.

Tá heimsbardagin brast á, gjørdist Mogens saman við Brockie enskur varakonsul, og teir vóru "vara" hjá pápanum Valdemar og Mason, sum vóru konsular. Mason kom úr Bretlandi og hevði skrivstovu hjá Valdemar Lützen. Tað er óneyðugt at siga, at hetta hava verið týðningarmiklir sessir undir bretsku hersetingini, tá tað hava verið hópin av stórum og smærri málum, sum skuldu loysast.

Mogens sigldi undir krígunum fleiri túrar til Onglands við tangabáti, sum sigldi til Føroyar. Hesar ferðir gjørdi hann í handilsørindum og eisini í konslaørindum.

Tað kann verða nevnt, at hesir fyra, sum røktu konslastarvið, vóru samdir um, at føroyska flaggið skuldi góðkennast, og sendu teir fjarrit til London við hesum boðum. Hetta hevur havt sína vekt og er eisini ein partur av okkara flaggsøgu.

Seinni gjørdist Mogens franskur konsul, eitt starv

sum sonurin Valdemar nú røkir.

Mogens var eisini í eini 25 ár fram til 1980 nevndarlimur í Føroya Banka. Her var hann kendur sum ein skilamaður, og sigast kann við vissu, at tað var ikki eftir hansara uppskrift, at tað seinni gekk, sum tað gekk við bankanum.

Mogens var í nógv ár virkin limur í Føroya Arbeidsgevarafelag og Havnar Arbeidsgevarafelag, og í jubileumsbókini hjá hesum feløgum "Semjur og Stríð" hjá Jógvani Arge fær Mogens tað skoðsmál, at hann hevur verið ein "trúfastur limur". Sagt verður eisini um hann sum stjóra fyri p/f Valdemar Lützen, at hann "hevur havt gott eyga fyri nær tíðin til útbýggingar var komin, og nær stundin var at ansa sær og tað væl." Og sum tað sæst í Vágshotni og á Skálatrøð, so er væl komið burtur úr kortini.

Sigast má, at aftanfyrir mannin hevur konan Elin staðið. Hon er eisini fødd í 1909, nevniliga 6. mai, so tey eru javngomul. Elin er fødd niðri í Stovu í Sjørð-

argarði í Fámjin. Foreldrin vóru Anna og Ellindur Erlingsson. Tey vóru 12 systkin, 9 systrar og 3 beiggjar, og enn eru ein beiggi og triggjar systrar á lívi.

Elin og Mogens funnu saman á hospitalinum, har hon starvaðist sum sjúkrasystir. Mogens hevði verið so óheppin (ella heppin) at seta eitt grasstrá í hálsin, sum ikki fekt burtur við egnari hjálp. Tískil mátti hann fara á hospitalið at fáa hetta orðnað. Sjúkrasystirin var Elin úr Fámjin og ferdugt var! Hetta grasstráið kom tískil at gerast hansara lagna og lukka.

Tá í tíðini var ikki so lætt at ferðast. Ein fríggjaraferð gekk úr Fámjin til Vágs og eftir Reyðabakka til gongu aftur til Fámjins, tí eingin fartur var úr Vági. Avstað aftur var ferð um Øravík til Tvøroyrar. Á túrinum norður varð siglt á Vestmanna til Kollafjarðar og so til Havnar. Men so stórir var kærlíkin, at sjálvt hetta fekk ikki Mogens at setast aftur!

Elin hevur verið Mog-

Eitt flott brúðarpar fyri 70 árum síðani.

ens góð kona, sum hevur stýrt húsinum við myndugleika. Væl dugir hon at greiða frá, og hon er altíð áhugaverd at prátta við.

Elin og Mogens fingufimm børn, harav fyra eru á lívi, og eru tey Valdemar,

sum er giftur við Nannu úr Klaksvík, Kim, sum er giftur við Ásu úr Norðragøtu, Anni, Eydna, sum er gift við Svend, sum er dani, og Herluf, sum doyði í 1987. Afturat teimum vaks systursonurin Ellindur upp hjá teimum, tí mamma hansara doyði, tá hann var heilt lítil. Og fitt er komið burturúr, tí barnabørn og barnabarnabørn eru tilsamans 15.

Her kann verða nevnt til stuttleika, at í nógv ár vóru Valdemar og Ellen ein býarmynd, tá tey gingu sín dagliga túr undir arm. Hesa býarmyndina yvirtóku Elin og Mogens.

Tað hevur altíð verið stuttligt at hitt tey bæði. Skilið er gott, og framvegis hava tey eina støðu til støðuna í landinum, og teirra meting er vanliga á heilt góðari leið.

Góðu Elin og Mogens! Hjartaliga tillukku við tí stóra degnum.

6.

Her er familjan 70 ár seinni. Fremst sita tey bæði Elin og Mogens. Aftanfyrir standa frá vinstru: Anni, Valdemar, Nanna, Kim, Ása, Svend og Eydna.

AGN

**sild
kúfiskur
makrelur
högguslökkur**

hafa dagligt samband um allt landið

P/F KAMBUR

**STRENDUR · telefon: 447720
ella 448095 · fax: 448744**

SENT VERÐUR VIÐ STRANDFERÐSLUNI

SKIPSTIMBUR & APTERING

Vit átaka okkum alt arbeiði innan skipstimbur og aptering, so sum nýggja messu, brúgv ella lugar.

**Fa. Skipstimbur
og aptering**

v/Jón Jacobsen · FO-470 Eiði · Tlf: 22 23 86

Bjargingar-, neyð- og slækki- útgerð til skip og bátar

- Neyðrakettir & hondbluss
- Bjargingarvestar, -kransar og -línur
- Eldslökkjarar, teppir og slangur
- PIONER plastbátar - nógv modell

*Vit útvega flest alla útgerð
uppá fyrispurning*

KAJ ANDREASEN & CO
Tel: 315600 · Fax: 318008

Haldið FF-blaðið

Fiskivinnuroyndir 2002

Játtanin til Fiskivinnuroyndir á lögtingsins fíggjarlóg er góðar 8 milliónir krónur. Í viðmerkingunum til játtanina verður sagt:

“Fiskimálastýrið umsitir Fiskivinnuroyndir, sum verða fyriskipaðar í samstarvið millum Fiskirannsóknarstovuna, Heilsufrøðiligu Starvsstovuna og Menningarstovuna. Vinnan luttekur eisini í hesum arbeiði. Játtanin er til fiskiroyndir og kanningar, herímillum vørumenning og hvussu sum mest fæst burtur úr øðrum fiskasløgum”

Stýrisbólkur, sum fevnir um umboð úr nevndu stovnum og fólki úr fiskivinnuni, hevur gjørt eina stevnu fyri Fiskivinnuroyndir umframt umsóknarbløð, vegleiðingar og tilfar, sum greiðir frá ynskiunum og krøvunum til einhvørja verkætlan, áhugaði kunnu fara undir.

Stevna

Málsetningur

Stevnan fyri fiskivinnuroyndum er at fremja royndir og kanningar - bæði vinnuligar og vísundaligar, ið kunu verða við til at menna føroyska fiskivinnu, fiskiskap, fiskavirking og fiskasølu við atliti til burðardyggja gagnnýtslu av okkara havtilfeingi og at trygd og nøgdsemi brúkarans verður sett í háseti.

Raðfest økir

1. Fiskiskapur við ábyrgd (responsible fishery).

Hetta kann verða praktiskar royndir ella vísundaligar kanningar, sum hava til uppgávu:

- at gagnnýta fiskisløg, sum ikki verða gangnýt í dag.
- at menna skynsaman trolreiðslap, soleiðis at ávirkanin á botnin verður sum minst, at menna ristteknologiina og onnur selektiv inntriv.
- at menna línutøkni sum heild (línu, agn og egning, umframt brúk av KT í menningini)

2. Gagnnýtsla av øllum (responsible utilisation):

Hetta kann verða praktiskar royndir ella vísundaligar kanningar, sum hava til uppgávu:

- at økja um hjáframleiðslupartin, sum fer til matna og finna tekniskar loysnir fyri hesum
- at finna tekniskar loysnir uppá, hvussu garnarnar best kunnu koma til høldar,
- at finna loysnir í sambandi og sølu av gønum til matna, men eisini til annað brúk

3. Sjómatartrygd og nøgdsemi brúkarans

Hetta kann verða praktiskar royndir ella vísundaligar kanningar, sum hava til uppgávu:

- at finna loysnir sum kunnu skjalfesta bertri sporføri av vøruni og upplýsing til endaliga brúkaran.
- at finna loysnir fyri fyribyrjing og niðurburjing av dálking og smittu av fiskavøruni. Heri eisini vísundaligar metingar av sannlíkindum og vandanum fyri dálkingini /smittuni.

4. Virðisøking av upsatilfeinginum

Hetta kann verða praktiskar royndir ella vísundaligar kanningar, sum kunnu hava við sær at virðið á upsatilfeinginum verður økt. Hetta kann verða:

- at finna nýggjar og betri hættir at virka upsan
- at finna nýggjar og betri solumøguleikar

Umsóknir:

Vinnuligar fyrirkur, almennir stovnar og einstaklingar kunnu søkja um pening úr Fiskivinnuroyndum. Søkt verður á serligum umsóknarblaðið.

Umsóknir skulu verða Vinnuhúsinum í hendi innan hósdagin 24 januar 2002

Umsóknarbløð, vegleiðingar og annað kunnandi tilfar fæst frá Vinnuhúsinum. Tilfarið verður eisini lagt út á heimasíðuna hjá Vinnuhúsinum www.industry.fo

Áhugaði eru eisini vælkomin at venda sær til Ásmund Guðjónsson, samskipara við møguligum spurningum og øðrum.

Ásmundur Guðjónsson, samskipari

Vinnuhúsið

RC Effersøesgøta 30 · 100 Tórshavn · tel: 311864 · faks: 317278 · t-postur: asmundur@industry.fo

Fyrirstøðufólk til Sjómansheimið í Reykjavík

Av tí at fyrirstøðufólk okkara fer úr starvi 1. mars 2003, søkja vit eftir einum nýggjum fyrirstøðufólki til Sjómansheimið Ørkin í Reykjavík at byrja 1. januar 2003 ella eftir avtalu.

Starvið inniber m.a. hesar uppgávur:

- Dagligu leiðsluna av Sjómansheiminum, herundir eisini tí fíggjarliga, við ábyrgd fyri stýrinum
- Marknaðarføra Sjómansheimið innan- og uttanlands
- Ábyrgd av at skipað verður fyri møtum og vitjanum umborð á skip
- Hava umsorgan fyri starvsfólki og gestum
- Samstarva við stýrið fyri heimið, stovnar og fyrirkur

Førleikakrøv:

- Hava innlit í roknskap og fíggjarligt skil
- Persónligur kristin og taka undir við grundarlagnum og endamálinum hjá Sjómansheiminum og Sjómansmissiónini
- Álítandi, fyrikomandi, sjálvstøðugur, hava leiðara- og samstarvsevni
- Skal kunna klára seg á íslenskum og enskum máli (kann lærast)

Vit bjóða:

- Eitt spennandi leiðarastarv við avbjóðingum í høvuðsstaði Íslands
- Eitt arbeiðspláss í kristnum umhvørvi
- Løn og setanarviðurskifti eftir avtalu

Umsókn:

Umsókn, saman við avriti av møguligum prógvum og viðmælum, skulu vera stýrinum í hendi í seinasta lagi 10. oktober 2002.

Umsóknir skulu sendast til: Sjómansheimið Ørkin
att. Kirkjuliga Heimamissiónin
437 Nesvík
(og viðmerkja umsókn)

Fleiri upplýsingar fáast á tlf. 47 00 00.

Sjómansheimið Ørkin í Reykjavík er sjálveigandi stovnur knýttur at Hini feroysku Sjómansmissiónini. Heimið, ið var tikið í nýtslu 1991, hevur 20 dupltekømur, matsal, fundarhøli o.a. og liggur mitt í býnum. Umframt feroingar vitja eisini íslendingar og aðrir útlendingar heimið. Hverja viku eru møtir og onnur tiltøk á sjómansheiminum. Dentur verður lagdur á eitt kristiligt heim við góðari tænaðu í rúsfriðum umhvørvi.

Sjómansheimið Ørkin Reykjavík
Brautarholt 29 - 105 Reykjavík
Tel: +354 568 0777. Fax: +354 568 9747
t-postur: orkin@simnet.is. www.hotel-orkin.com

**Vit gera allar vanligar
bilumvælingar sera
bíluga - so sum:**

Oljuskift, motorjusteringar

Umvæla bremsir,
koplingar v.m.

For- og bakhjólsléiðir
og akslar

Og so hava vit tey
vælmúttu "TYFOON"
dekkini, sum vit skifta

Sp/f Úrvalsbilar

FO-530 Fuglafjørður
Tlf. 444943 · 281943 · 217704

Vit hava eykalutir á
goymslu og útvega
teir, vit ikki hava.

Pf. Petur Larsen

Tlf: 44 41 74
Fax: 44 42 85

Línubustir og goggar

Hondbundin feroysk línubust
og hondgjørdir goggar

Bustirnar eru royndar
umborð á feroyskum
línuskipum við góðum
úrslitið. Tær halda væl betri
og fara betri við línuni.

Verða sendar um alt landið

Bílegging:

tlf: 424034 · 423002 · fartlf: 213317

Fløttislið
(limur í Føroya Búnaðarlag)

MAN B&W Diesel A/S

Umboðið · Ernst Reinert

Alpaha Diesel motorar og eykalutir

Undir Glaðsheyggi 10
FO-100 Tórshavn · Føroye Íslands
Tlf: +298 31 33 84 · Fax: +298 31 30 64

Roynir at verja rættindi og umstøður hjá børnum:

Vitjan á UNICEF í New York

FF-blaðið hevur vitjað ein av týðningarmestu ST-stovnunum, nevniliga UNICEF, hvørs uppgáva tað er at bøta um umstøðurnar hjá heimsins børnum.

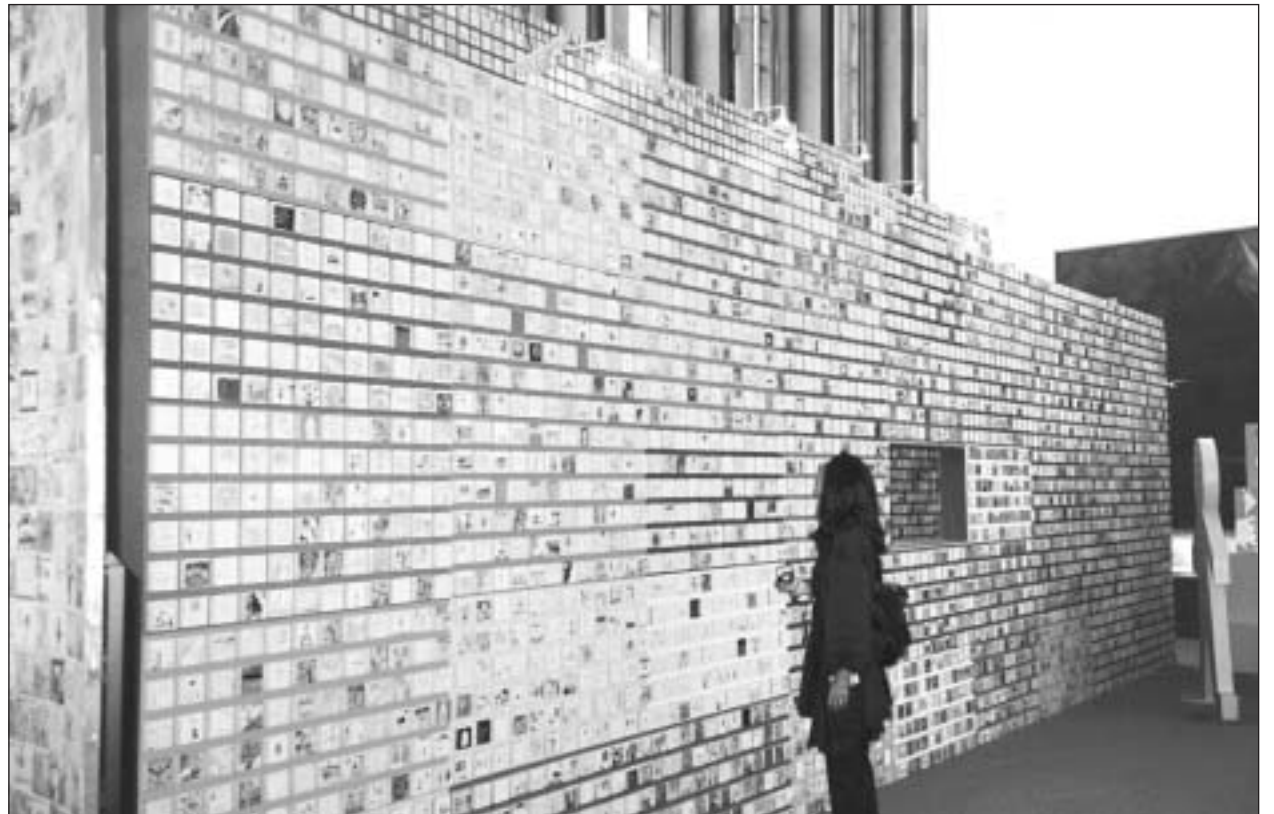
FF-blaðið var fyrri uml. tveimum árum síðani til eina ST gudstænastu í norsku sjómanskirkjuni í New York. Hetta var í samband við árliga ST dagin. Talan var sum so um eina vanligu gudstænastu. Men umframt vanligu "skránnu" hevði Karin Sham Poo, ið er varastjóri í UNICEF, barnahjálpargrunninum hjá ST, ein fyrilestur um arbeiðið hjá stovninum at bøta um umstøðurnar hjá børnum. Hesin fyrilestur var endurgivin her í blaðnum. Hóast fremmenda eftirnavnið, sum stavar frá manninum, sum er ættaður úr Trinidad, er Karin norsk.

Í samband við ferðina til Vancouver í Canada at lut-taka í ITF kongres, skuldi steðgast á í New York. Tí kundi tað verið áhugavert

at hitt Karina aftur at vita, hvussu tað gongst á hesum týðningarmikla øki. Hon varð spurd, og hetta var so gamaní, hóast fólk í slíkum starvi hava almikið at gera.

Høvuðsskrivstovan hjá UNICEF liggur bert eitt hanagleiv frá sjálvum ST bygninginum. Ansað var væl eftir trygdini, so tað gekk ein løta at koma ígjøgnum trygdarskipanina, sum m.a. innibær at mynd skuldi takast av øllum vitjandi. Hetta vildi gera eftirkanningina lættari, um nakað hendi.

Bankakvinnan í Oslo sum kom at arbeiða fyrri heimsins børn Karin er upprunaliga bankakvinna úr Oslo. Men seinastu 17 árini hevur

Í forhøllini í ST bygninginum eru framvístar túsundir av barnamyndum kring heimin, og sigur hetta eisini nakað um, hvussu stórir dentur verður lagdur á børnini.

hon arbeiðt fyrri UNICEF. Hon er varastjóri hjá amerikanska stjóranum Bellamy, ið fleiri løgtingsmenn hava hitt í samband við teirra lutluku á ST aðalfundum. Bellamy situr nú sítt seinna 5 áraskeið, og longur ber ikki til at sita í einum slíkum starvi. Slík avmarking er tó ikki fyrri varaleiðarar.

UNICEF er ein rættilig

stórfyrirøka. Karin sigur, at árliga fíggarætlanin er 1,2 mia. dollars. Av hesum verða 2/3 latnir av teimum 130 limalondunum, meðan restin verður latið av fyrirøkum við innsavningum, og t.d. sølu av jóla-kortum, sum eisini eru kend í Føroyum.

Einki úr Føroyum Úr Føroyum kemur tó

einki. Her kann verða vert at nevna, at sjónvarpið nú hevur tikið upp tann tættin, ið vit hava havt frammi her í blaðnum fyrr, nevniliga okkara menningarstuðul. Londini í okkara parti av heiminum hava sett sær fyrri at veita 0,7% av bruttotjóðarinntøkuni í menningarhjálp. Hetta vildi hjá okkum svara til einar 50 milliónir. Tað, sum

stendur á fíggarlógini, er ein tjúgundapartur av hesum.

Hetta eigur at verða rættað uppá sum skjótast.

Gongur framá Karin letur hampiliga væl at gongdini í arbeiðinum fyrri børnini, hóast tað sjálvsagt er ótrúliga nógv eftir at gera.

Tað nýggjasta á økinum

Tú kanst ikki koma nærindis ST uttan at fáa eina kenslu av aktuella politisku málunum. Her er eitt mótmæli móti ST tiltøkunum móti Irak. Tað er eisini semja um, at Saddam Hussein líður onga neyð vegna hesi tiltøk. Tey, sum svíða, eru tey veiku og børnini. Men her roynir UNICEF eisini at koma teimum til hjálpar.

Her síggja vit føroysk børn við høvuðsdyrnar hjá UNICEF.

er, at tað í ár hevur verið ein barna- og ungdóms-toppfundur í New York ár, har viðurskiftini hjá børnum hava verið umrødd. Tað vóru 300 luttakarar í aldrinum 12-18 ár. Karin sigur, at hesi ungu rættiliga gjørdu vart við seg, og tað vóru fleiri, sum høvdu heilt skilagóð innlegg.

Fimm høvuðsmál UNICEF hevur eitt sera umfatandi virkseimi í nógvum londum, og tað ber ikki til at nerta við meira enn nakrar høvuðslinjur í arbeiðinum. Men felagskapurin hevur sett sær fimm høvuðsmál fyri í árunum 2002-2005 og eru tey:

1. Undirvísing av gentum, so tær skulu fáa sama rætt og somu móguleikar sum dreingir. Her verður dentur lagdur á, at tað er neyðugt at allar gentur ikki bert sleppa í skúla, men at tær eisini vera verandi í skúlanum. Gentunum skal verða tryggjað, at tær fáa tann lærdóm, sum teimum tørvar fyri at kunna halda áfram eftir skúlan.

2. Borgarligu rættindini hjá børnum skulu verða teimum tryggjað. Hetta merkir m.a. heilsa, eisini hjá mammunum, matur, vatn, reinføri og verja móti yvirgangi. Her kann verða nevnt, at sjálvt nakað so “banalt” sum vatn ikki er ein sjálffylgja hjá nógvum fólki

um og børnum kring heimin. Og er hetta eitt av økjum, har UNICEF ger ein innsats. Stórir dentur má leggjast á at verja børn, sum eru undir 3 ára gomul. Styrkjast má um møguleikan hjá foreldrum at bota um familjulívið, serliga har familjurnar eru mest raktar. Styrkjast má um javnrættindini millum kynini.

3. Tað er neyðugt við fyrirbyrgandi arbeiði fyri at verja børnini móti at verða smittað av sjúkum, og tí er neyðugt at fáa vaksinað móti flest móguligum sjúkum.

4. HIV og AIDS er vörðin ein størri og størri hóttan fyri ein hóp av børnum. Í nógvum londum, serliga í Afrika, eru tað fleiri og fleiri børn, sum missa síni foreldur av AIDS. Í øðrum forunum er t.d. lærarin deyður. Tann stóra hóttanin er sjálvsagt eisini, at børnini sjálvi verða smittað, og tá býðst teimum ikki bótur. Tí ræður í fyrsta umfari um at verja móti smittu og annars at hjálpa har, sum AIDS longu hevur gjørt vart við seg.

5. Fimta økið er at verja børnini í móti ágangi, misbrúki, útnyttan og mannamuni. Hetta umfatar eisini verstu døminu um barnaarbeiði. Her er neyðugt í fyrsta umfari at fáa framt löggávu á økinum í teimum

Hetta er norska Karin Sham Poo, sum greiddi FF-blaðnum frá tí arbeiði, sum verður gjørt fyri illa stódd børn kring heimin. Hetta skuldi verið eitt øki hjá føroyingum at stuðla eisini.

ymisku londunum og síðan at fáa ein politikk, sum veruliga fylgir eini slíkari löggávu upp.

Tað nyttar!

Tað er eingin ivi um, at slíkt arbeiði sum hetta hjá UNICEF nyttar. Tað sæst fyrst og fremst í deyðatalinum á børnum undir 5 ára aldur. Tað skal fyrst sigast, at hetta tal er framvegis ræðandi høgt í ein-

um stórum parti av heiminum. Av 1.000 livandi føddum doyggja í miðal 6 í okkara parti av heiminum áðrenn tey eru 5 ár. Sama tal er 300 í Sierra Leone í Afrika fyri at nevna tað land, sum er ringast fyri. Miðal í øllum heiminum er 83, so her er nógv at gera.

Men hóast hetta stóra tal, er tað eydnast UNICEF og øðrum góðum kreftum at fáa talið niður á har, sum tað veruliga er komið. Í miðal er deyðatalið frá 1990 til 2000 farið úr 93 í 83 børn fyri hvørji túsund. Hetta er ein minking uppá 11%, ið er gott, men øll kunnu semjast um, at tað er ikki nóg gott, tí má arbeiðið halda áfram.

Stórt arbeiðspláss Tað arbeiða annars 8.000 fólki fyri UNICEF, og av hesum arbeiða tey 750 á høvuðsskrivstovuni í New York. Nakað av fólki arbeiðir í Danmark, tí har hevur UNICEF eina goymslu.

Føroyska flaggið kom ikki á stong í ST hesaferð. Men Karin fekk sum gávu eina vakra myndabók úr Føroyum. Blaðið við hesi greinini fær hon eisini, so Føroyar koma at gerast eitt sindur meira kendur í UNICEF høpi enn frammanundan.

Arbeidsmarknaðar- eftirlønargrunnurin økir um sína ogn

Roknskapurin er komin fyri 2001 fyri hendan grunnin, sum hevur eitt so langt navn, at vit, fyri at spara pláss, ikki endurtaka tað. Tað var vist Poul Mohr sum segði, at endurtøka av navninum skuldi verið upplagt sum ein rúsdrekkaroynd. Til dagligt verður hann tí kallaður “hin samhaldsfundi”. Tað æt hann eisini upprunaliga, men tá hetta navn ikki smakkaði væl hjá onkrum samgonguflokki, tá verandi skipan varð samtykt, mátti hann “umdoypast”.

Her gjalda løntakarar og arbeiðsgevarar eitt ½% í part inn í grunnin, og eftir ávísu reglum skal hetta kunna geva eitt ískoyti til pensjónina, sum er eins fyri øll. Og meira enn so at tað ger mun. Upphæddin í ár er kr. 650 um mánaðin, og er talan um hjún er tað sjálvsagt tað dupulta. Roknað verður við, at alt annað óbroytt, kann hendan upphædd í 2005 gerast kr. 725 pr. mánað.

Grunnurin er sjálveigandi, og hevur eitt stýri, sum telur 4 limir, sum umboða arbeiðsgevarar, løntakarar, Tryggingarfelagið Føroyar og so stjórin fyri landsbankan. Í nevndin eru Sigurd Poulsen, formaður, Jógvan Vágshøj, næstformaður, Gunnvør Dam Jensen og Jenny Lydersen.

Roknskapurin fyri 2001 sær soleiðis út, at inntøkur av inngjaldi frá løntakarum og arbeiðsgevarum er 54,6 mill. Útgaldi er í pensjónsviðbót 41,6 mill. Aftaná aðrar útreiðslur og avseting uppá skuldarar uppá 1,8 mill, er avlopið 11,3 mill, sum er umleið ein millión meira enn í 2000.

So far so good. Verri er við rentuinntøkunum. Meðan hesar í 2000 góvu 13,8 mill í vinningi, so er í 2001 talan um eitt samlað tap uppá eina hálva millión. Orsøkin fyri hesum er, at øll rentuinntøkan er uppslúkt av einum “íkkí staðfestum kurstapi” uppá nær 15 milliónir. Nú mugu vit bert vóna, at her ikki verður talan um eina staðfesting, tí so er illa spekulerað, og nevndin noyðist tá at koma vit eini góðari frágreiðing. Tað er so eingin slík við í roknskapinunum í frágreiðingini fyri 2001.

Annars er eginognin pr. 1.1. 2002 komin uppá 263 mill., so sigast kann, at hóast tvey hálvi prosent ikki ljóða av so nógvum, so kann ásannast, at “mange bække små...”

Pison fingið kaffistovu

Pison er ein av teimum gomlu línubátunum frá fyrst í 60-unum. Tá var skipið roknað sum eitt sera stórt framstig í mun til tær gomlu sluppirnar.

Men tíðin stendur ikki í stað, og menningin aftaná hevur so merkt, at tað nú er neyðugt at gera nakað við teir gomlu línubátarnar, fyri at teir skulu kunna fylgja við, og hetta er so gjørt við Pison.

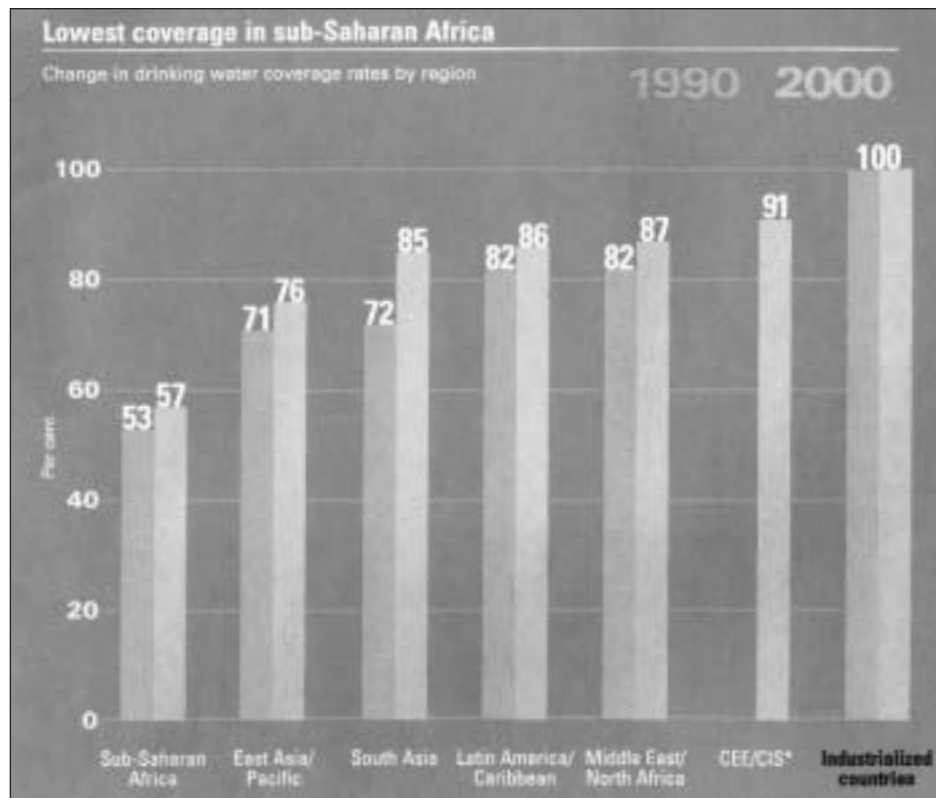
Alt omandeks er gjørt av nýggjum. Hetta merkir, at øll manningarrúm eru gjørd av nýggjum og hesi lúka allar treytir, sum eru galdandi í dag. Øll manningin býr nú har afturi. Undir bakkanum, har fyrr vóru manningarrúm, er nú kaffistova, har manningin kann koma inn í oljuktur, tá ein løta er tøk, at fáa sær uppí krússið. Hetta lættir um hjá kokkinum í sjálvari messuni.

Eitt úrslit av umbyggingini er ein heilt annar stabilitetur á skipinum, og tað sigst, at hetta merkir at manningin má fara upp á brúnna at forvissa seg um, at veðrið er so ringt, sum tað er!

Arbeiðsliga er eisini munandi lættari enn fyrr. T.d. við agni. Tað gamla var, at agnið var í frystilastini framman vanligu lastina. Hetta kravdi at farast mátti ein rættiligur umvegur fyri at fáa agn upp úr frystilastini. Hetta merkti, at tað mátti takast ríkiligt av agni upp hvørja ferð.

Nú er frystarí til agnið har afturi, og so ber til at taka agnið so hvørt sum brúk er fyri tí. Tað sama er við frystarínum hjá kokkinum.

Metta verður at talan er um stórt framstig í so væl livikorum sum arbeiðsviðurskiftum um borð, og er hetta bert at fegnast um.

Hendan talvan vísir, hvussu tað hevur eydnast at útvega meira vatn til tey ymsu økini í heiminum. Væksturin í økjum við nóg mikið av vatni er frá 77 til 82%. Talvan vísir tann partin av hvørjum øki, sum fær nóg mikið av tí vatni, sum vit sjálvi rokna sum eina sjálffylgju. Hetta vísir eisini, at tað sunnarliga í Afrika er lítið meira enn helvtin, sum fær nóg mikið av vatni, so her er nóg mikið at gera í mong ár. Framvegis verður roknað við, at ein milliard av fólki fær ov lítið av vatni.

Fyrispurningur um hoyri- líkindi hjá Útvarpi Føroya

Tað byrjar at merkjast, at virknir fiskimenn eru blivnir tingmenn. Eitt av úrslitunum er hesin fyrispurningur.

100-6 Fyrispurningur til Bjarna Djurholm, landsstýrismann, viðvíkjandi móguleikanum hjá sjófólki á fjarleiðum at hoyra Útvarp Føroya

Ár 2002, týsdagin 3. september, boðaði formaðurin frá omanfyri nevnda fyrispurningi frá Niklóa Petersen, løgtingsmanni, sum var soljóðandi:

Fyrispurningur Hvør situr í nevndini, sum skal geva tilmæli um útvarpshoyrlíkindi á fjarleiðum, og nær kann væntast, at nevndin letur úr hondum tilmæli sítt?

Er landsstýrismaðurin sinnaður at gera eina fyribilsloyn á økinum, sum virkar, til nevndartilmælið er sett í verk?

Viðmerkingar:

Undir umrøðuni av ólav-

Bjarni Djurholm, landsstýrismaður í vinnumálum

søkurøðu løgmans 6. august 2002 spurdi undirritaði Bjarna Djurholm, landsstýrismann í vinnumálum, hvussu tað er við móguleikanum at hoyra útvarpið á fjarleiðum. Eg nevndi, at vit hava t.d. ein flota yviri á Flemish Kap, har um 300 fólk árliga hava dagliga yrki sítt.

Hetta varð tikið upp í 1993 og 1994, og nú eru sostatt skjótt 10 ár liðin síðan, men enn hoyrist einki útvarp yvir á Flemish Kap, so eg heitti á Bjarna Djurholm ella tann avvarðandi í hesum at fáa hesi viðurskipti í lagi.

Bjarni Djurholm svaraði, at um útvarpsstøðir á fjarleiðum var at siga, at síðan hetta málið varð reist fyrr í ár, høvdu hann og landsstýrismaðurin í mentamállum gjørt avtalu um at fáa lýst hetta málið til fulnar, og tað sat nú ein nevnd og gjørdi eitt upplegg til landsstýrismenninar báðar, síðani verður støða tikin til, hvussu man kann fáa hoyrlíkindini eisini at røkka t.d. á Flemish Kap, so Útvarp Føroya hoyrist á fjarleiðum eisini.

Undirritaði heldur, at skjótt

eigur at verða atbórið, tá tað snýr seg um eitt mál, sum er so viðkomandi fyri ein stóran part av okkara sjófólki. Møguleikar skuldu verið at leiga sær senditíð á kortbylgju hjá grannum okkara bæði fyri eystan og vestan, sum hoyrist um allan heimin. Fyri at nøkta tørvin á Flemish Kap, í Canada og í Vesturgrønlandi kundi man leigað seg inn hjá íslenska útvarpinum gjøgnum sendaran á Guvunesi. Fyri fáum árum síðan varð upplýst, at 1½ til 2 ársverk kundu nøkta hendan tíðindatørv. Umráðandi er, at ein loysn fæst av hesum málinum, sum fevnir um umleið 15% av okkara fiskimonnum.

Á tingfundi 4. september 2002 varð uttan atkvøðugreiðslu samtykt, at fyrispurningurin skal svarast.

Tíðindi frá Vinnuhúsinum:

Hýsan verður útflutt óvirkað, men nú fellir prísurin

Higartil í ár eru meira enn 60% av hýsuveiðuni útflutt sum heilur óvirkaður fiskur. Samlaða hýsuveiðan í fjør var 14.240 tons og tá vóru 6.445 tons útflutt sum heilur óvirkaður fiskur. Frá januar til juli í ár eru útflutt heili 6030 tons av óvirkaði feskari hýsu. Endalig veiðutøl eru ikki enn tøk fyri alt hetta tíðarskeiðið, men útflutningurin av heilari hýsu er í øllum førum yvir 60%.

Føroysku fiskavirkini hava vant seg við nú í meira enn eitt ár, at tað er ógvuliga trupult at fáa fatur í hýsuni. Meginparturin av hýsuveiðuni verður seldur sum heilur fiskur av landinum. Prísirnir í Bretlandi sigast at verða so høgir at føroyskir fiskaframleiðarar ikki kunnu verða við í kappingini. Hetta ger at føroysku virkini hava lagt seg meira eftir at framleiða og selja annan fisk, sum til dømis upsa.

Bráðliga hendir so tað at tann bretski marknaðurin skramblar saman og ikki vil taka føroysku hýsuna undan, við tí úrsliti at prísurin á føroyska marknaðinum fellur í botn. Tá verður ofta spurt hví føroysku virkini ikki makta at geva hægri prísir.

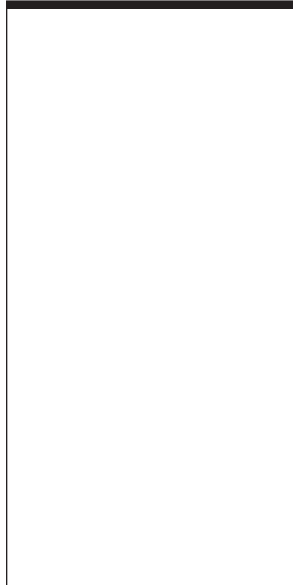
Fyri at kunna verða við á einum marknaði í dag er neyðugt at fáa javnar rímligar nøgdir alt árið. Føroyskir fiskaframleiðarar siga at tað seinasta tíðina hevur verið ógvuliga trupult at fáa søluavtalir heim vegna tað at hýsuprísurin hevur verið alt ov svingandi. Virkini hava tí lagt framleiðsluna tilrættis við øðrum fiskasløgum.

Tá so marknaðurin í Føroyum bráðliga ein mikudag stendur til at bresta av smáari hýsu tí at bretska virkini ikki taka undan sum tey plaga. So kann einki annað henda enn at prísurin skramblar í botn.

Føroysku virkini hava ikki móguleika til at standa og bíða við tøkum kapasiteti og lofta nøgdunum sum tey vanliga ikki fáa fatur í.

Um føroyski marknaðurin var betur røktur við jøvnum regluligum nøgdum av hýsu alt árið so hevði hann eisini klára st svara aftur við javnt høgum prísnum alt árið. Føroysku virkini klára ikki prístopparnar sum koma fyri av og á tá bretska virkir mangla fisk til marginalframleiðslu. Hendan marginalframleiðslan gevur ofta bretska virkjunum beinleiðis hall, men verður annars eisini partvís goldin av einari øðrvísi lønar- og arbeiðsloysisstuðulskipan. Tá føroysku virkini ikki hava eina javna rávørutilgongd so missa tey eisini sölusáttmálarnar ið geva ein javnt høgan prís. Tí uppliva vit í Føroyum hýsuprísir sum svinga frá 18 til 5 krónir. Fyri fiskivinnuna bæði á sjógvi og

landi hevði tað uttan iva givið meira av sær í longdini um størri dentur var lagdur á at røkja teir marknaðir sum geva javnan hogan prís.

Neyð lærir fólk at biðja

“Heit so á meg á neyðar degi, eg skal bjarga tær, og tú skalt lova mær!”

Sálm. 50, 15

Neyð lærir fólk at biðja. Hesa sannroynd hava mong gjørt.

Neyðirnar, sum fáa og sum læra fólk at biðja, kunnu verða ógvuliga ymiskar.

Ein omma greiddi frá, at eitt av ommubørnunum hevði fingið tað herviligu sjúkuna minigittis. Í skundi var tað lagt inn á sjúkrahúsið, og har lá tað næstan lívleyst í eina heila nátt og sveimaði millum lív og deyð. Mamman at barninum hoknaði saman í sorg og trega, so omman mátti royna at vaka yvir tí.

Tá neyðin tyktist størst, og tað sá út, sum at lívið var liðugt hjá barninum, gjørdi omman nakað, hon ikki hevði gjørt síðani hon var barn. Hon fór at biðja til Guds.

Biðja til tann Gud hon hevði gloymt øll síni vaksnu ár. Neyðin dreiv hana til tað. Hjalparleys og sorgarbundin ákallaði hon faðirin á himli, og legði barnið, familjuna og seg sjálva í hansara hendur.

Tá lýsti av degi, byrjaði at lætna hjá barninum. Familjan tordi næstan ikki at trúgva læknans orðum, tá hann segði, at barnið fór at yvirliva.

Tá omman seinni greiddi frá hendingini segði hon, at tað var ræðuligasta og besta náttin í hennara lívið.

Vegna sjúkuna og deyðsvandan, var náttin ræðulig.

Vegna bøninar var náttin góð. Gjøgnum neyðar-rópini hevði hon fingið samband aftur við Gud. Nýtt lív var komið í barnatrúnna. Hendingin hevði endurnýggjað sambandið við Guð, og hon var glað.

Guds orðið ljóðaði: Heit so á meg á neyðar degi, eg skal bjarga tær, og tú skalt lova mær! Neyðar dagur ella neyðar nátt verður ikki av sær sjálvum ein frelsudagur ella frelsunátt. Mong hava upplivað neyðar dag, men tað bleiv ikki ein frelsudagur. Hví?

Fyri tað fyrsta, so velst tað um, neyðin dreiv tey heilt inn í Guds favn.

Fyri tað næsta, so velst tað um, tey bara ynsktu hjálp frá Gudi inn í eina ávísu neyð, ella um tey eisini ynsktu frelsu, bjarging og syndanna fyrigeving.

Bønir, bidnar í álvara og av hjarta um frelsu og hjálp, røkka heilt inn til Guds hjarta.

Teimum svarar hann tá hann vil - sum hann vil. Tað eru gleðið, eisini til tín.

*Send honum boð, tá hjálp tær tørvar her,
á myrku stund hann fegin ljós tær ber!
Tá onga leið títt eyga meir kann sjá,
send honum boð, og brátt er hann tær hjá!*

Ms.256

Staravegur 15 • FO-100 Tórshavn • Tel: +298 31 38 97
Fax: +298 31 38 83 • E-mail: jvimport@post.olivant.fo

"Jógvan Weihe"

Tann vælumtókta reyða svøvlalínan frá Sri Lanka, er aftur at fáa.

Hesar eru á goymslu: 3,5, 4,5, 5,5 og 6 mm.

Tilboð verða givin!

Føroya størsta úrval av pakkitilfari úr karton, bylgjupapp og plast innan øll vinnuøkir

Vit útvega eisini:
Plastbakkar • Pakkibond • Tape • Merkir • Etikettir
Knívar • Kitlar • Húgvur • Handskar • Svintur
Ymisk tól til ídnaðin • Reingerðisevni • Íbindingarevni
Plattar • Ráðgeving í tilevning av pakkitilfari

... sjálvandi til besta prísinn !!

FARPACK

Staravegur 5 • P.O. Box 3099 • 110 Tórshavn • Føroye Islands
Telefon 35 30 00 • Fax 35 30 10 • e-mail: farpack@farpack.com
www.farpack.com

Mikudagin 16. oktober 2002

TÝSKLAND - FØROYAR

Ferðing:
Farið verður úr Føroyum til Hannover tann 13. okt. og heimaftur til Føroya eftir dystin tann 16. okt.

Íroknað prísir er:
Flogferð Føroyar - Hannover - Føroyar, innivist í 3 nætur á hotel v/morgunmati, 2 útferðir, atgongumerki til dystin, bussflutningur í Hannover og ferðaavgjöld.

Grandhotel Musmann****
kr. 6.190
Fyri hvønn í dupltekamari
kr. 6.790
Fyri hvønn í einakamari

Hotel Konighof am Funkturn***
kr. 5.770
Fyri hvønn í dupltekamari
kr. 6.545
Fyri hvønn í einakamari

ATLANTIC AIRWAYS
Flogvøllurin • FO-380 Særvágar
Tel: 34 10 40 • Fax 34 10 01 • booking@atlantic.fo
www.atlantic.fo

Túrin kann bileggjast hjá Atlantic Airways á 34 10 40

Ley. 12. oktober 2002

LITAVA - FØROYAR

Mik. 16. oktober 2002

TÝSKLAND - FØROYAR

Prísir fyri rundtúrin - tveir landsdystir:
Fyri hvønn í dupltekamari kr. 7.855
Fyri hvønn í einakamari kr. 9.190

Ferðing:
Farið verður úr Føroyum 9/10 til Kaunas í Litava, 13/10 verður flogið við Atlantsflog úr Kaunas til Hannover. Heimferðin verður tann 16/10 eftir dystin.

Íroknað prísir er:
Flogferð Føroyar-Kaunas-Hannover-Føroyar, innivist í 4 nætur á hotel Kaunas/Santaka v/morgunmati í Kaunas og 3 nætur á Hotel Loccum Hof v/morgunmati í Hannover, 2 útferðir í Kaunas, 2 útferðir í Hannover, bussflutningur í Kaunas og Hannover, atgongumerki til dystirnar og ferðaavgjöld.

ATLANTIC AIRWAYS
Flogvøllurin • FO-380 Særvágar
Tel: 34 10 40 • Fax 34 10 01 • booking@atlantic.fo
www.atlantic.fo

Túrin kann bileggjast hjá Atlantic Airways á 34 10 40

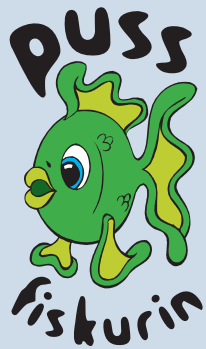
PM-bólkurin:

- Heilsala
- fóm Isur
- ATLANTIC Keypmannahevið Sölufolag
- Flutningur

Á røttum stað - til tíðina...

- Proviantur til skip
- Kappingarførir prísir
- Høgt tænaustuði

PM
P/F Poul Michelsen
Hoyvíksvegur 74, P.O.Box 200, FO-110 Tórshavn, Føroye Islands
Tel +298 31 46 50, Fax +298 31 81 63, e-mail: pm@pm.fo
Eftir venliga arbeiðstíð ber tí at ringja til Gunnar Mohr á fartel 22 15 91

Hin skuldsetti við dóm-
aran:

- "Harri dómari, eg var
als ikki fullur, eg hevði
bara fingið eitt sindur
at drekka!"

- "Tað er í lagi, so fáa
tygum 30 daga hefti í
staðin fyri ein mán-
aða..."

"Nær er føðingardag-
urin hjá tær?"

"26.apríl" svaraði blond-
inan.

"Hvat ár?"

"Altso - hvørt ár, sjálv-
andi!"

Lítli Per tók telefonina,
og ein rødd bað um at
sleppa at tosa við hús-
sins harra.

Lítli Per: "Hon er tíverri
ikki heima beint nú,
men tú kanst tosa við
pápa mín!"

Lærarin spyr næming-
in: "Hvat ger pápi tín?"

Næmingurin: "Alt tað,
ið mamma sigur, hann
skal gera..."

Hvussu ber tað til, at
ein boksiringur er fyra-
kantaður?

Hvat er munurin á ein-
um býttum manni og
einum klókum manni?
- Tað er eingin munur!
Báðir halda, at teir vita
alt!

Nýggjur formaður í fiski- mannadeildini hjá ITF

Í døgunum 14-21. august
hevði ITF, altjóða felags-
skapurin fyri flutnings-
arbeiðarar, kongress í Van-
couver í Canada. Kon-
gress verður hildin fjórða
hvørt ár, og tá savnast
allar deildirnar, har tær
lutvíst hava fund hvør sær
og lutvíst fundast saman
um felags mál.

Ein slíkur fundur er ikki
hissini tiltak. Her møta
eini 1.000 fólk frá umleið
100 ymiskum londum, og
politikkurin verður stung-
in út fyri tey komandi fyra
árin. Samstundis ber til
at hitta gamlar vinir, og
hetta er eins áhugavert
hvørja ferð.

Føroya Fiskimannafelag

hefur verið limur í ITF
síðan eina ferð í 60-unum,
og var felagið umboðað á
kongressini av Óla Jacob-
sen, og sæst hetta eisini
aftur í teimum ymisku
frásøgnunum her í blað-
num eins og frásagnir,
sum fara at koma seinni.

Óli hevur verið for-
maður í fiskimannadeild-

Hetta eru nakrir av norsku luttakarunum. Kvinn-
an uttast til høgru er Anne-Beth Skrede. Pápi henn-
ara Jan Skrede varð valdur til næstformann í fiski-
mannadeildini hjá ITF í 1980, samstundis sum Óli
Jacobsen varð valdur til formann. Tíverri doyði hann
í 1995. Seinni kom Anne-Beth inn í nevndina í fiski-
mannadeildini sum kvinnuumboð. Men hon legði
eisini frá sær nú. So sigast kann at Jacobsen og
Skrede komu í senn og fóru í senn.

ini seinastu 22 árin. Hetta frá sær sum formaður.
er long tíð og er longri Nýggjur formaður er Peter
enn teir flestu deildarfor- Sand Mortensen, sum um-
menn náa. boðar danskar fiskimenn í

Men hesa ferð legði Óli ITF høpi.

Her sígjast nakrir av íslendsku luttakarunum.
Uttast til høgru er Jónas Haraldsson, sum í nógv
ár hevur arbeitt fyri íslenska reiðarafelagið. Men
nú er hann blivin "umvundur" og arbeidir fyri
fiskimenn í staðin.

dagsins **MYND**

Sólsetur við Vancouver

Eitt tað størsta upplivlsi í Canada var at síggja sólsetur við Vancouver. Eina løtu eftir
at sólin var horvin, var kølmyrkt. Og bert eina løtu seinni reis sólin í Føroyum!